

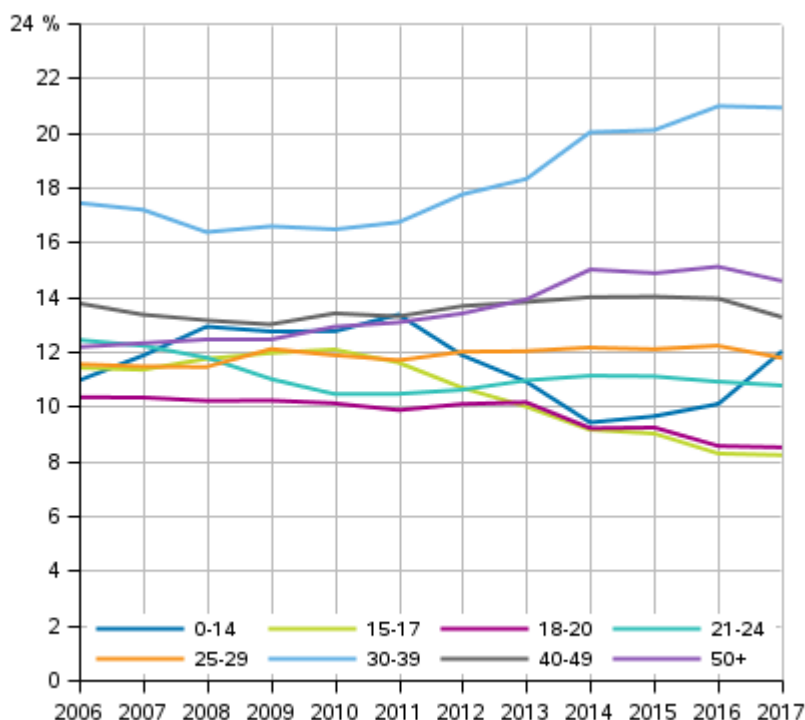
Rikos- ja pakkokeinotilasto

Viranomaisten tietoon tullut rikollisuus 2017

Nuorten osuus omaisuusrikoksiin syylliseksi epäillyistä laskussa

Tilastokeskuksen tietojen mukaan poliisin, tullin ja rajavartiolaitoksen tietoon tuli vuonna 2017 koko maassa kaikkiaan 861 900 rikosta ja rikkomusta, mikä on 38 500 rikosta ja rikkomusta (4,7 prosenttia) enemmän kuin vuotta aiemmin. Vuonna 2017 selvitettyihin 644 500 rikokseen ja rikkomukseen epäiltiin syylliseksi yhteensä 669 900 henkilöä. Selvitettyihin omaisuusrikoksiin syylliseksi epäiltyjen suurimman ryhmän muodostavat 30–39-vuotiaat. 50 vuotta täyttäneiden osuuden kasvu selittyy ainakin osittain ikäluokan koon kasvulla.

Selvitettyihin omaisuusrikoksiin syylliseksi epäiltyjen osuus ikäluokittain 2006–2017, %

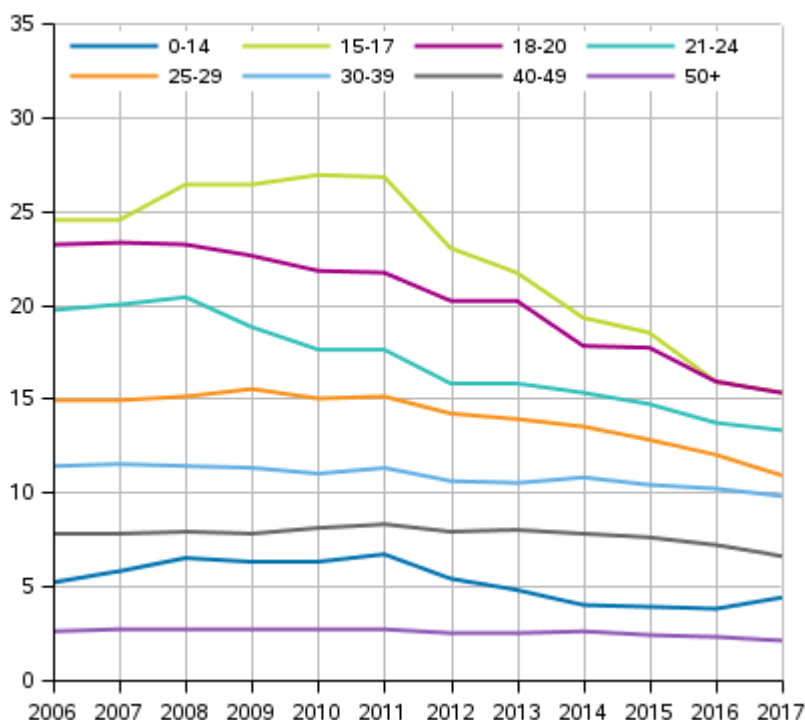
Nuorten osuus selvitettyihin omaisuusrikoksiin syylliseksi epäillyistä on ollut laskussa viime vuodet. Vuonna 2017 15–17-vuotiaiden osuus omaisuusrikoksiin syylliseksi epäillyistä oli 8,2 prosenttia kun se vuonna 2006 oli 11,4 prosenttia. Myös 18–20-vuotiaiden kohdalla kehitys on ollut samanlaista: vuonna 2017 heidän osuutensa oli 8,5 prosenttia ja vuonna 2006 osuus oli 10,3 prosenttia. Myös 21–24-vuotiaiden osuus on ollut pääosin laskusuunnassa: vuonna 2006 osuus oli 12,4 ja vuonna 2017 enää 10,8 prosenttia. Toisaalta alle 15-vuotiaiden osuus on ollut kasvussa vuodesta 2014 lähtien, vaikka oli sitä ennen laskusuunnassa. Epäiltyjen lukumäärä on laskenut kaikissa ikäluokissa vuoteen 2006 verrattuna. Toisilla ikäluokilla enemmän kuin toisilla, mikä osaltaan selittää osuuksien muutoksia.

Osuudet on laskettu siten että henkilö on huomioitu vain kerran vuoden aikana. Näin ollen muutamien henkilöiden tekemät useat rikokset eivät näy luvuissa. Näin lasketut luvut poikkeavat tämän julkistuksen luvussa 2.2. taulukossa 6 esitetyistä luvuista, joissa sama henkilö on laskettu mukaan niin monta kertaa kuin hän on epäiltyinä vuoden aikana.

25–29-vuotiaiden osuus on pysytellyt pääosin alle 12 prosentissa. Vuonna 2006 osuus oli 11,5 ja vuonna 2017 osuus oli 11,8 prosenttia. Myöskään 40–49-vuotiaiden osuudessa ei ole tapahtunut merkittäviä muutoksia. Osuus on ollut noin 13,5 prosentin tuntumassa, vaikka ikäluokan epäiltyjä on 1 500 vähemmän kuin vuonna 2006. 50 vuotta täyttäneiden osuus omaisuusrikoksiin syylliseksi epäillyistä on sitävastoin hieman noussut. Heidän osuutensa vuonna 2006 oli 12,2 prosenttia kun se vuonna 2017 oli 14,6 prosenttia.

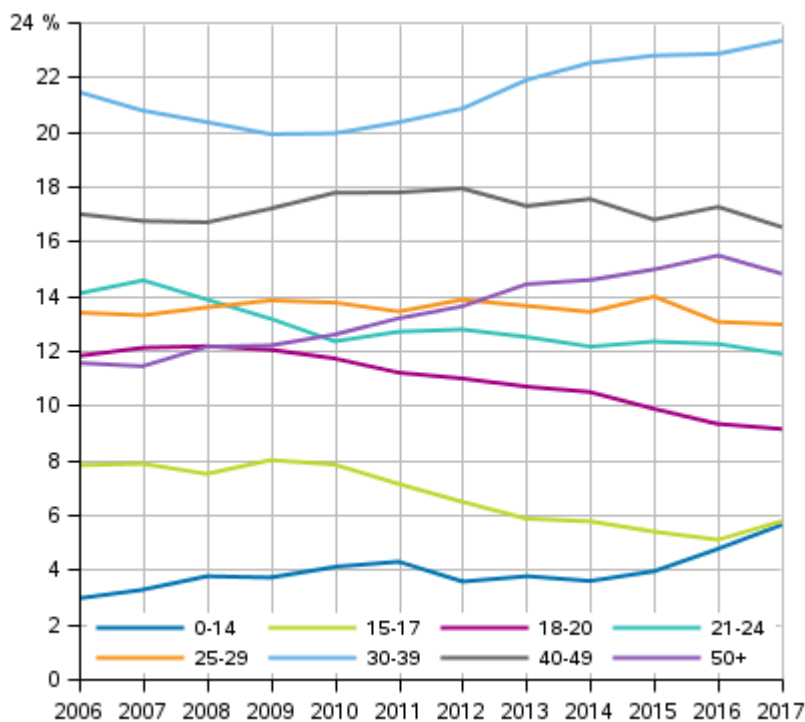
Selvitettyihin omaisuusrikoksiin syylliseksi epäiltyjen suurimman ryhmän muodostavat 30–39-vuotiaat. Heidän osuutensa on noussut 17,4 prosentista 20,9 prosenttiin epäillyistä, vaikka epäiltyjä on vajaa 600 vähemmän. Toisaalta kun tämän ikäluokan suhteuttaa väestön 1 000 asukasta kohden (alempi kuvio), ei ryhmä nouse mitenkään esiin. Ylemmässä kuviossa havaittu 15–17 ja 18–20-vuotiaiden osuuden lasku näkyy myös alemmassa kuviossa (kaksi ylintä viivaa). Tämä selittyy ainakin osittain ikäluokkien pienemisellä. Tarkastelujaksolla 15–17-vuotiaiden ikäluokka oli suurimmillaan vuonna 2007, jolloin heitä oli noin 201 500 kun vuonna 2017 heitä oli 175 900. Myös 18–20-vuotiaiden ikäluokka on pienentynyt: vuonna 2010 heitä oli noin 203 200 ja vuonna 2017 enää 181 900. Alle 15-vuotiaiden ikäluokka on tarkastelujaksolla pienentynyt noin 901 200:sta noin 890 400:aan.

Selvitettyihin omaisuusrikoksiin syylliseksi epäillyt, osuus ikäluokan 1 000 väestössä olevaa kohden 2006–2017

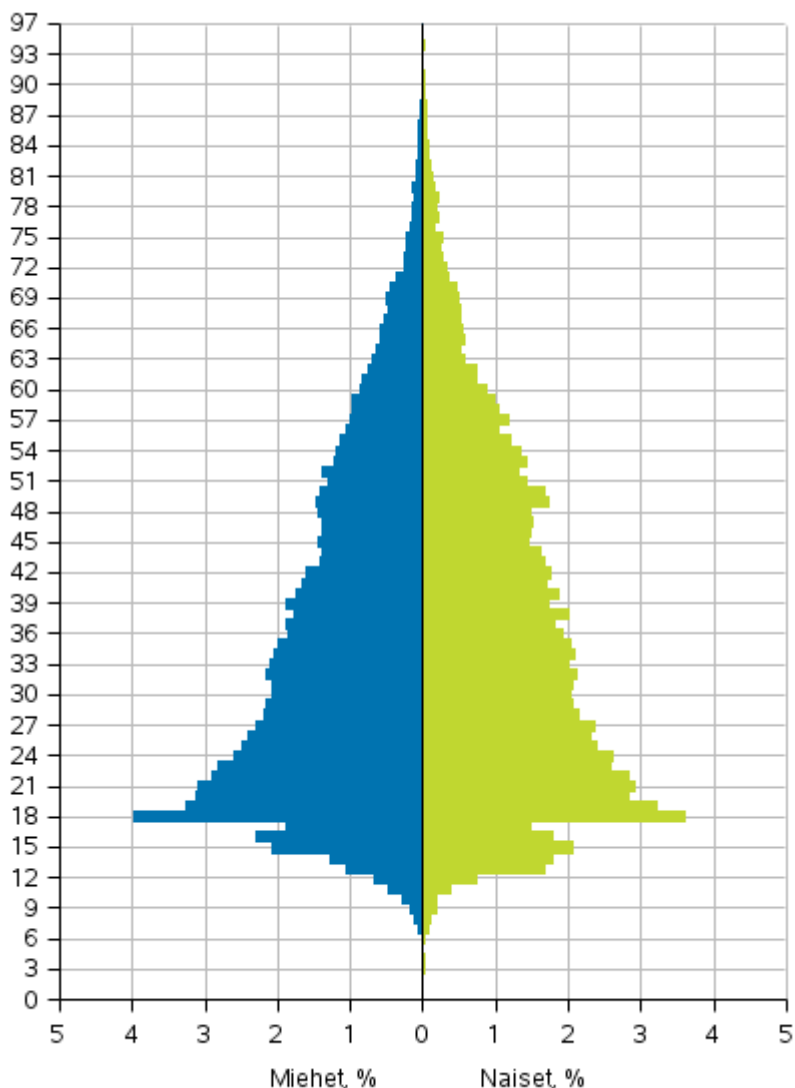
Selvitettyihin henkeen ja terveyteen kohdistuneisiin rikoksiin syylliseksi epäiltyjen ikärakenteen kehitys ei juurikaan eroa omaisuusrikoksiin syylliseksi epäiltyjen ikärakenteen kehityksestä. Selkein ero on siinä, että nuorimpien ikäluokkien (alle 18-vuotiaiden) osuudet ovat pienempiä kuin vastaavien ikäryhmien osuudet omaisuusrikoksissa.

Selvitettyihin henkeen ja terveyteen kohdistuneisiin rikoksiin syylliseksi epäiltyjen osuus ikäluokittain, %

Rikoslakirikoksiin syylliseksi epäillyistä suurimman ryhmän muodostavat 18–vuotiaat sekä miehissä että naisissa. Naisepäiltyjen ikärakenne ei juurikaan poikkea miesepäiltyjen ikärakenteesta. Alle 15-vuotiaat eivät ole rikosoikeudellisessa vastuussa, mutta myös heidän tekemissään rikoksissa voidaan suorittaa esitutkinta.

Rikoslakirikoksiin syylliseksi epäillyt vuoden törkeimmän rikoksen mukaan 2017, osuus sukupuolittain iän mukaan, %

Tarkempia tietoja vuoden 2017 tietoon tulleista rikoksista sekä selvitettyihin rikoksiin syylliseksi epäillyistä ja heidän taustoistaan löytyy 8.5.2018 julkaistusta katsauksesta sekä [PX-Web tietokantapalvelusta](#). Tietoon tullutta perhe- ja lähisuhdeväkivaltaa kuvaava tietokantataulukko päivitetään 31.5.2018 julkistuksen yhteydessä.

Sisällys

1. Katsaus poliisin, tullin ja rajavartiolaitoksen tietoon tulleeseen rikollisuuteen.....	7
1.1. Tiivistelmä.....	7
1.2. Omaisuusrikokset.....	8
1.3. Väkivaltarikokset.....	10
1.4. Päihderikokset	11
1.5. Rattijuopumukset ja liikennerikokset.....	12
1.6. Rikoksien uhrin.....	13
2. Selvitettyihin rikoksiin syylliseksi epäilty ja rikoksien uhrin.....	17
2.1 Selvitetyt rikokset.....	17
2.2 Syylliseksi epäilty	17
2.3 Syylliseksi epäiltyjen taustat.....	19
2.4 Syntyperä ja ulkomaan kansalaiset.....	21

Taulukot

Taulukko 1. Moottorikulkuneuvon käyttövarkauksien kohteet RL 28:9 vuosina 2010-2017.....	9
Taulukko 2. Eräitä omaisuusrikoksia maakunnittain 100 000 asukasta kohden 2017.....	10
Taulukko 3. Eräitä väkivaltarikoksia maakunnittain 100 000 asukasta kohden 2017.....	11
Taulukko 4. Eräiden selvitettyjen rikosten uhrien ja syylliseksi epäiltyjen syntyperä.....	16
Taulukko 5. Eräiden rikosten selvitysprosentti 1986-2017	17
Taulukko 6. Selvitettyihin rikoslakirikoksiin syylliseksi epäilty iän ja sukupuolen mukaan 2008-2017, osuus 1 000 väestössä olevaa kohti.....	18
Taulukko 7. Rikoksiin syylliseksi epäilty henkilöt sukupuolen ja tulotiedon (euroa) mukaan 2017, 15 vuotta täyttäneet.....	19
Taulukko 8. Selvitettyihin rikoslakirikoksiin Suomessa asuvat syylliseksi epäilty iän ja kansalaisuuden mukaan 2017.....	22
Taulukko 9. Rikoslakirikoksiin syylliseksi epäilty henkilöt ja osuus väestön 1 000:ta asukasta kohden syntyperän mukaan 2016-2017.....	23

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Eräiden rikostyyppien kehitys 2013 - 2017.....	24
Liitetaulukko 2. Rikoksiin syylliseksi epäilty Suomessa vakinaisesti asuvat kansalaisuuden mukaan vuosina 2014 - 2017, osuus 1 000 asukasta kohden.....	26
Liitetaulukko 3. Varkausrikoksien ilmoitettuja kohteita 2013-2017.....	27
Liitetaulukko 4. Eräisiin rikoksiin syylliseksi epäilty ja koko väestö valtionveronalaisen tulon (euroa) mukaan 2017, 15 vuotta täyttäneet.....	28
Liitetaulukko 5. Eräisiin rikoksiin syylliseksi epäilty ja koko väestö sosioekonomisen aseman mukaan 2017, 15 vuotta täyttäneet.....	29
Liitetaulukko 6. Eräisiin rikoksiin syylliseksi epäilty ja koko väestö pääasiallisen toiminnan mukaan 2017, 15 vuotta täyttäneet.....	30
Liitetaulukko 7. Eräisiin rikoksiin syylliseksi epäilty ja koko väestö koulutuksen mukaan 2017, 15 vuotta täyttäneet.....	31
Liitetaulukko 8. Rikoslakirikoksiin syylliseksi epäilty henkilöt syntyperän, ikäluokan ja sukupuolen mukaan ja epäiltyjen osuus väestöstä 2017.....	32

Kuviot

Kuvio 1. Rikoslakiikokset maakunnittain 100 000 asukasta kohden 2017.....	7
Kuvio 2. Murtorikokset kohteen mukaan, %.....	8
Kuvio 3. Omaisuusrikoksien osuudet, %.....	9
Kuvio 4. Huumausainerikoksien osuudet 2013–2017	12
Kuvio 5. Rattijuopumusrikokset 1980–2017.....	12
Kuvio 6. Rattijuopumusrikokset maakunnittain 100 000 asukasta kohden 2017.....	13
Kuvio 7. Pahoinpitelyrikokset tekopaikan ja uhrin sukupuolen mukaan 2017.....	14
Kuvio 8. Eräiden rikosten uhrit iän ja sukupuolen mukaan 2017.....	15
Kuvio 9. Rikoslakirikoksiin syylliseksi epäillyt rikosten määrän mukaan 2017, %.....	18
Kuvio 10. Rikoslakirikoksiin syylliseksi epäillyt ja koko väestö valtionveronalaisten tulojen ja käytettävissä olevien tulojen mukaan 2017, 15 vuotta täyttäneet.....	20
Kuvio 11. Syylliseksi epäillyt henkilöt ja koko väestö pääasiallisen toiminnan mukaan 2017, 15 vuotta täyttäneet.....	21
Kuvio 12. Rikoslakirikoksiin syylliseksi epäillyt ulkomaisten kansalaiset asuinpaikan mukaan 2009–2017.....	22

Liitekuviot

Liitekuvio 1. Rikoslakirikoksiin syylliseksi epäillyt ja koko väestö koulutusasteen mukaan 2017, 15 vuotta täyttäneet.....	34
Liitekuvio 2. Rikoslakirikoksiin syylliseksi epäillyt ja koko väestö sosioekonomisen aseman mukaan 2017, 15 vuotta täyttäneet.....	34
Laatuseloste: Rikos- ja pakkokeinotilasto.....	35

1. Katsaus poliisin, tullin ja rajavartiolaitoksen tietoon tulleeseen rikollisuuteen

1.1. Tiivistelmä

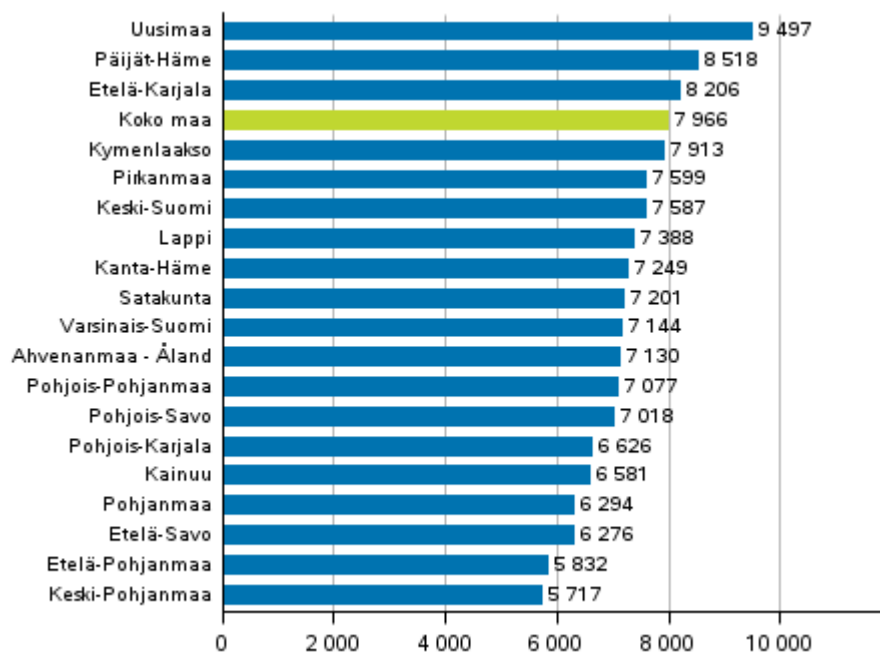
Poliisiin, tullin ja rajavartiolaitoksen tietoon tuli vuonna 2017 koko maassa kaikkiaan 861 900 rikosta ja rikkomusta, mikä oli 38 500 rikosta ja rikkomusta (4,7 prosenttia) enemmän kuin vuotta aiemmin. Kasvu johtuu lähinnä liikenerikkomuksien (ylinopeuksien) määrän kasvusta. Tietoon tulleista rikoksista 438 400 oli rikoslakirikoksia eli rikoksia, jotka on määritelty rikoslaissa. Rikoslakirikosten määrä väheni 28 500 (6,1 prosenttia) vuoteen 2016 verrattuna. Tietoon tulleiden rikoslakirikosten määrä on laskenut vuodesta 2011, jolloin tietoon tuli 531 800 rikosta. Vuoden 2017 aikana selvitettiin yhteensä 272 900 rikoslakirikosta, kun vastaava luku vuotta aiemmin oli 285 400. Rikoslakirikoksien selvitysprosentti nousi 1,2 prosenttiyksikköä 61,1 prosentista 62,3 prosenttiin. Kaikista tietoon tulleista rikoksista ja rikkomuksista selvitettiin 644 500. Suurin osa rikoslain ulkopuolella olevista rikkomuksista muodostuu liikenerikkomuksista, tieliikenteen sosiaalilainsäädännön rikkomisesta ja ajoneuvorikkomuksesta.

Valtaosa rikoksista ja rikkomuksista oli poliisin kirjaamia. Tullin ja rajavartiolaitoksen tietoon tuli 15 000 rikosta, mikä on 1,7 prosenttia kaikista viranomaisten tietoon tulleista rikoksista ja rikkomuksista. Tullin tietoon tuli 9 300 rikosta ja rikkomusta, mikä oli 2 prosenttia vähemmän kuin edellisellä vuonna. Rajavartiolaitoksen tietoon tuli 5 700 rikosta ja rikkomusta, mikä oli 5 prosenttia edellisestä vuodesta vähemmän. Tullin ja rajavartiolaitoksen tietoon tulleista rikoksista noin neljännes oli alkoholirikoksia tai -rikkomuksia sekä huumausainerikoksia.

Maakunnittain tarkasteltuna rikoslakirikosten määrä lisääntyi Etelä-Karjalan (+12,0 %) ja Pohjois-Savon (+3,4 %) maakunnissa. Rikosten määrä väheni suhteellisesti eniten Ahvenanmaan (-16,3 %) ja Varsinais-Suomen (-9,6 %) maakunnissa.

Väkilukuun suhteutettuna eniten rikoksia tuli ilmi Uudenmaan, Päijät-Hämeen ja Etelä-Karjalan maakunnissa. Koko maassa tuli ilmi 7 966 rikosta 100 000 asukasta kohden, kun vuonna 2016 vastaava luku oli 8 508.

Kuvio 1. Rikoslakiirikokset maakunnittain 100 000 asukasta kohden 2017

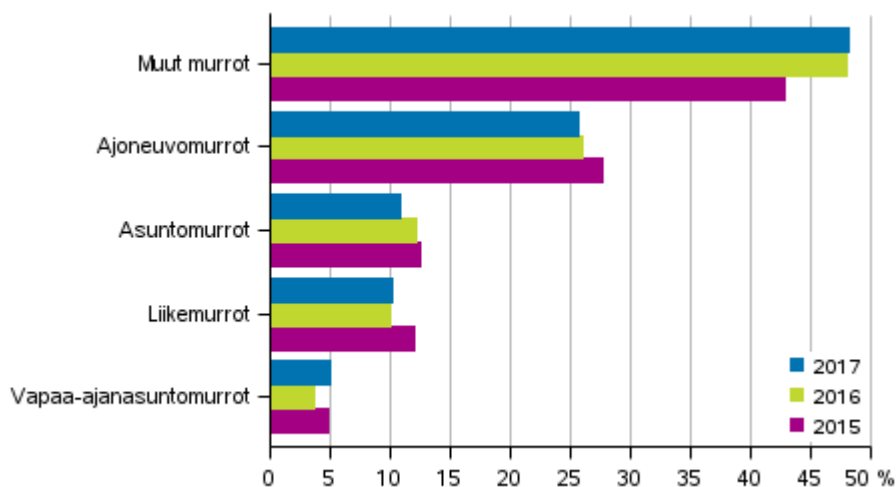
Identiteettivarkaudesta kirjattiin vuoden 2017 aikana 4 000 rikosilmoitusta, mikä on 700 tapausta enemmän kuin edellisvuonna. Identiteettivarkaus lisättiin rikoslakiin 4.9.2015. ja vuoden 2015 aikana identiteettivarkaudesta kirjattiin 518 rikosilmoitusta. Vuoden 2017 aikana selvitettiin 1 800 identiteettivarkautta.

1.2. Omaisuusrikokset

Omaisuusrikoksia tuli vuonna 2017 tietoon 210 800, mikä oli 8,4 prosenttia vähemmän kuin vuotta aiemmin. Omaisuusrikoksista suurimman ryhmän muodostavat varkausrikokset (varkaus RL 28:1, törkeä varkaus RL 28:2 ja näpistys RL 28:3). Niitä ilmeni 125 400, mikä oli 4,6 prosenttia vähemmän kuin vuotta aiemmin. Varkausrikoksien määrä on ollut pääosin laskusuunnassa koko 2000-luvun. Vuonna 2017 varkauksia (RL 28:1) kirjattiin 60 150 eli 6,1 prosenttia vähemmän kuin vuotta aiemmin. Törkeitä varkauksia (RL 28:2) kirjattiin 2 900, mikä on 13,5 prosenttia vähemmän kuin vuonna 2016. Näpistyksiä (RL 28:3) tuli tietoon 62 400 eli 2,5 prosenttia vähemmän kuin vuonna 2016. Kolmannes kaikista varkausrikoksista (44 900 rikosta) oli myymälävarkauksia ja -näpistyksiä. Vuoteen 2016 verrattuna myymälävarkauksien ja -näpistysten määrä laski 4,1 prosenttia.

Vuonna 2017 murtoja (luvatta tunkeutuen tehty varkaus, törkeä varkaus ja näpistys) tuli ilmi 29 800, mikä oli 10,5 prosenttia vähemmän kuin vuonna 2016. Vapaa-ajan asuntoihin tehdyt murrot lisääntyivät 23,2 prosenttia. Niitä tuli vuonna 2017 ilmi 1 500. Vapaa-ajan asuntoihin tehtyjen murtojen määrä vaihtelee paljon vuosittain, esimerkiksi vuonna 2014 niitä tehtiin 1 840. Asuntomurrot vähenivät 20 prosenttia edellisvuodesta. Niitä tuli ilmi 3 260. Moottoriajoneuvomurrot vähenivät 11,6 prosenttia.

Kuvio 2. Murtorikokset kohteen mukaan, %

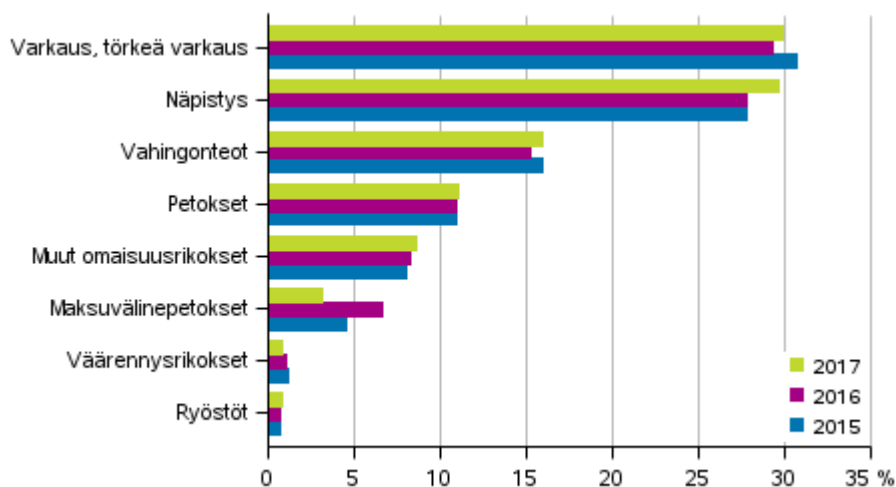
Omaisuusrikoksista kuudennes oli vahingontekoja. Niitä tuli ilmi 33 500, mikä oli 4,9 prosenttia vähemmän kuin vuonna 2016. Vahingontekojen määrä on ollut laskussa muutaman viime vuoden ajan. Vahingonteosta runsas puolet tehdään yleisellä paikalla.

Petoksia (petos RL 36:1, lievä petos RL 36:3, törkeä petos RL 36:2) tuli ilmi 23 400, mikä oli 6,7 prosenttia vähemmän kuin vuonna 2016. Petokset muodostavat noin kymmenyksen omaisuusrikoksista. Maksuvälinepetoksia tuli ilmi 6 700, mikä oli 55,9 prosenttia vähemmän kuin vuonna 2016, jolloin niitä tuli ilmi poikkeuksellisen paljon. Sekä petoksien että maksuvälinepetoksien määrä on ollut pääosin kasvussa viimeisen kymmenen vuoden aikana.

Vuonna 2017 tuli tietoon kaikkiaan 1 230 kirjanpitorikosta ja velallisen rikosta, mikä oli 1 prosentti vähemmän kuin vuonna 2016. Väärennysrikoksia (väärennys, lievä väärennys, törkeä väärennys, väärennysaineen hallussapito RL 33:1-4) tuli ilmi 2 000, mikä oli 23,2 prosenttia vähemmän kuin vuonna 2016. Tilastoitujen väärennysrikoksien määrä on ollut laskusuunnassa miltei koko 2000-luvun. Vuonna 2010 niitä tuli ilmi 4 600 ja vuonna 2000 tuli ilmi 6 200 tapausta.

Ryöstöjä ilmoitettiin 1 640, mikä oli 2 prosenttia vähemmän kuin vuonna 2016. Ryöstöistä 16,1 prosenttia oli törkeitä. Vuonna 2017 ryöstörikoksista 1 180 eli 72 prosenttia tapahtui yleisellä paikalla.

Kuvio 3. Omaisuusrikosten osuudet, %

Moottorikulkuneuvon käyttövarkauksien (RL 28:9) määrä on miltei puolittunut vuodesta 2010. Kasvua on ollut lähinnä moottoripyörävarkauksien määrässä: 11 prosenttia vuoteen 2016 verrattuna ja 18 prosenttia vuoteen 2010 verrattuna.

Taulukko 1. Moottorikulkuneuvon käyttövarkauksien kohteet RL 28:9 vuosina 2010-2017

Käyttövarkauden kohde	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Yhteensä	8 786	9 464	6 821	6 126	5 953	5 887	5 253	4 868
Auto	6 045	5 996	4 335	3 645	3 511	3 718	3 253	2 937
Mopo	1 770	2 116	1 631	1 560	1 524	1 244	1 088	929
Moottoripyörä	654	1 021	629	656	681	722	694	770
Vene/alus	39	32	31	34	19	19	21	34
Muu moottorikulkuneuvo	278	299	195	231	218	184	197	198

Taulukko 2. Eräitä omaisuusrikoksia maakunnittain 100 000 asukasta kohden 2017

Maakunta	Kaikki omaisuusrikokset	Murrot	Moottori-ajoneuvon anastus- rikokset	Ryöstöt	Vahingonteot	Kavallukset	Petokset, maksuvälinepetokset
Koko maa	3 830	541	111	30	608	57	546
Uusimaa	5 162	719	158	48	767	77	561
Varsinais-Suomi	3 361	505	84	24	538	69	445
Satakunta	3 181	591	86	28	621	38	455
Kanta-Häme	3 222	451	70	17	607	38	544
Pirkanmaa	3 806	536	96	30	615	54	505
Päijät-Häme	4 134	731	142	25	600	45	858
Kymenlaakso	3 419	519	104	17	527	54	449
Etelä-Karjala	3 843	584	118	21	517	38	581
Etelä-Savo	2 433	477	95	12	448	34	381
Pohjois-Savo	2 929	345	91	14	588	72	413
Pohjois-Karjala	2 553	255	56	10	465	38	336
Keski-Suomi	3 198	467	97	24	579	54	438
Etelä-Pohjanmaa	1 820	248	37	14	341	35	334
Pohjanmaa	2 521	406	99	6	483	23	268
Keski-Pohjanmaa	1 921	169	29	17	407	35	209
Pohjois-Pohjanmaa	3 235	450	107	31	467	45	512
Kainuu	2 813	249	52	17	647	36	433
Lappi	3 059	438	100	18	548	33	412
Ahvenanmaa - Åland	2 492	339	79	21	733	62	123

1.3. Väkivaltarikokset

Vuonna 2017 tietoon tuli kaikkiaan 33 500 pahoinpitelyrikosta (pahoinpitely, lievä pahoinpitely, törkeä pahoinpitely), mikä oli 200 tapausta (0,7 prosenttia) vähemmän kuin vuonna 2016. Törkeät pahoinpitelyt vähenivät 0,7 prosenttia edelliseen vuoteen verrattuna. Niitä kirjattiin 1 580. Viimeisen kymmenen (2008–2017) vuoden aikana pahoinpitelyitä on kirjattu vuosittain keskimäärin 34 900. Vuoden 2011 alussa voimaan tullut lainmuutos lisäsi vuonna 2011 kirjattujen pahoinpitelyiden määrää huomattavasti. Lainmuutoksen myötä alaikäiseen tai läheiseen kohdistetut lievät pahoinpitelyt tulivat virallisen syytteen alaisiksi. Vuonna 2011 pahoinpitelyrikoksia kirjattiin 40 200.

Henkirikoksia tuli tietoon 73. Mikä oli 5 tapausta vähemmän kuin vuonna 2016. Kymmenen viime vuoden vuosittainen keskiarvo on 100. Vastaava luku vuosina 1998–2007 on 129. Vuoden 2015 henkirikoslukuissa on mukana 12 ulkomailla tapahtunutta terroristisessa tarkoituksessa tehtyä murhaa, joita Suomen poliisi tutki. Vuonna 2017 tietoon tulleista henkirikoksista 2 oli terroristisessa tarkoituksessa tehtyä murhaa. Tapon, murhan tai surman yrityksiä kirjattiin 348, mikä on 37 enemmän kuin edellisellä vuonna. Rikoksen kirjaamisvaiheessa rajanveto tapon yrityksen ja törkeän pahoinpitelyn välillä on tulkinnanvarainen, mikä saattaa vaikuttaa tilastoissa näkyviin tasonmuutoksiin.

Raiskauksia (raiskaus, törkeä raiskaus, raiskaus 3. mom) tuli tietoon 1 245, mikä on 7,3 prosenttia edellisvuotta enemmän. Vuosina 2008–2017 ilmoitettiin vuosittain keskimäärin 988 raiskausta. Lapsen seksuaalisia hyväksikäyttöjä tuli tietoon 1 168, mikä on 6 prosenttia vähemmän kuin vuonna 2016. Seksuaalisesta ahdistelusta tehtiin 414 rikosilmoitusta mikä on 121 tapausta, (22,6 prosenttia) vähemmän kuin vuonna 2016. Seksuaalinen ahdistelu lisättiin rikoslakiin 1.9.2014. Tietoon tulleiden raiskausten ja lapsen seksuaalisten hyväksikäyttöjen määrät vaihtelevat vuosittain paljonkin. Yksittäiset ilmoitukset voivat sisältää usean osateon käsitettäviä tapahtumasarjoja.

Vuonna 2017 henkirikoksista 66 prosenttia ja pahoinpitelyrikoksista 40 prosenttia tehtiin yksityisasunnossa. Raiskausrikoksista 13,7 prosenttia tehtiin yleisellä paikalla. Vuonna 2016 vastaava osuus oli 15,1 prosenttia

ja vuonna 2009 yleisellä paikalla tehtiin 23,5 prosenttia raiskausrikoksista. Seksuaalisesta ahdistelusta yli 60 prosenttia tapahtui yleisellä paikalla tai yleisessä tilaisuudessa.

Taulukko 3. Eräitä väkivaltarikoksia maakunnittain 100 000 asukasta kohden 2017

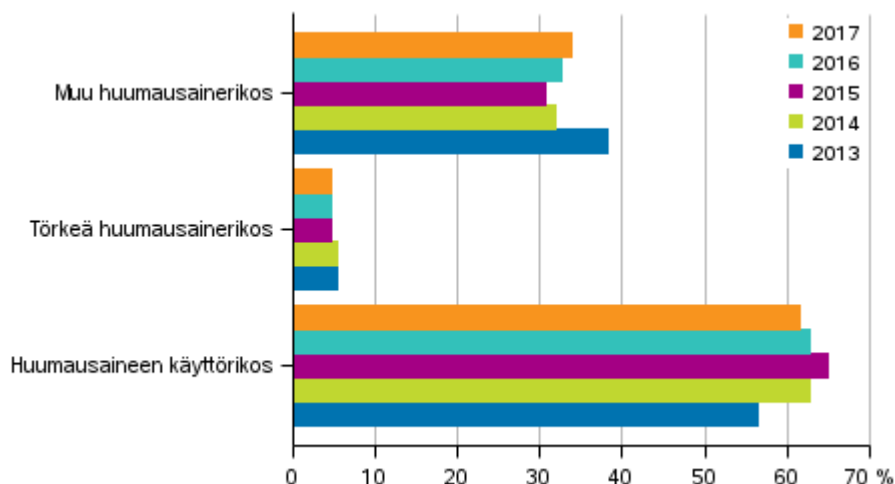
Maakunta	Henkirikokset ja niiden yritykset	Pahoinpitely	Törkeä pahoinpitely	Lievä pahoinpitely	Raiskausrikokset
Koko maa	7	415	28	165	22
Uusimaa	8	499	29	163	25
Varsinais-Suomi	6	314	25	188	23
Satakunta	9	327	36	145	23
Kanta-Häme	5	324	34	167	19
Pirkanmaa	8	377	27	193	21
Päijät-Häme	10	376	34	123	15
Kymenlaakso	7	399	25	151	33
Etelä-Karjala	3	256	14	180	16
Etelä-Savo	5	330	24	178	13
Pohjois-Savo	5	372	30	263	23
Pohjois-Karjala	6	290	15	189	19
Keski-Suomi	7	510	31	172	18
Etelä-Pohjanmaa	4	357	22	117	15
Pohjanmaa	3	321	28	95	20
Keski-Pohjanmaa	5	405	27	121	14
Pohjois-Pohjanmaa	9	439	25	107	19
Kainuu	13	574	28	221	20
Lappi	11	440	41	185	23
Ahvenanmaa - Åland	6	492	89	99	30

1.4. Päihderikokset

Vuonna 2017 huumausainerikoksia tuli ilmi kaikkiaan 27 800, mikä oli 2 700 tapausta (10,7 prosenttia) enemmän kuin vuonna 2016. Törkeiden huumausainerikosten määrä kasvoi 8,7 prosenttia edellisvuodesta. Niitä tuli ilmi 1 280. Runsaat 60 prosenttia kaikista huumausainerikoksista on käyttörikoksia. Niitä tuli ilmi 17 100, mikä on 1 400 tapausta (8,6 prosenttia) enemmän kuin vuonna 2016.

Vuodesta 2009 lähtien lukuihin sisältyvät tullin ja rajavartiolaitoksen tietoon tulleet rikokset lisäsivät huumausainerikosten määrää noin kymmeneksellä verrattuna vain poliisin tietoon tullessiin huumausainerikoksiin.

Kuvio 4. Huuhausainerikoksien osuudet 2013–2017

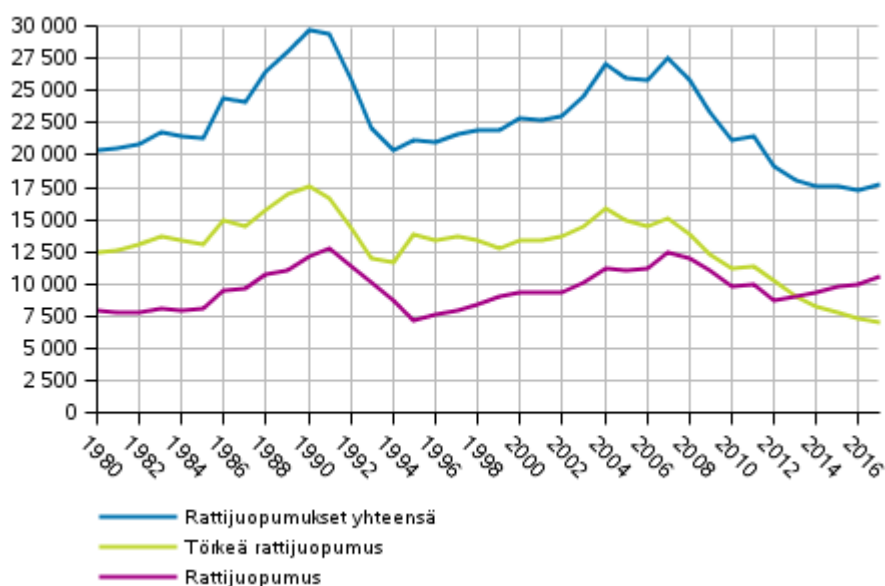
Alkoholirikoksia ja -rikkomuksia kirjattiin 1 800, mikä oli 1 100 tapausta, eli 37,0 prosenttia vähemmän kuin vuonna 2016.

Päihderikoksia tilastoitaessa useamman osateon käsittävät rikokset on merkitty yhtenä. Päihderikokset ovat sen kaltaisia, että ne tulevat yleensä ilmi vain poliisin tai tullin- ja rajavalvontaviranomaisten toiminnan tuloksena ja valtaosa rikoksista jää piiloon.

1.5 Rattijuopumukset ja liikenne rikokset

Törkeät rattijuopumukset vähenivät 3,7 prosenttia ja perusmuotoiset rattijuopumukset lisääntyivät 6,4 prosenttia vuoteen 2016 verrattuna. Kaikkiaan rattijuopumusrikoksia tuli ilmi 17 700, mikä oli 400 tapausta eli 2,2 prosenttia edellisvuotta enemmän. Tietoon tulleiden rattijuopumusrikosten määrä on ollut pääosin laskussa viimeiset kymmenen vuotta. Vuoden 1990 ennätyslukemista ne ovat vähentyneet yli kolmanneksen.

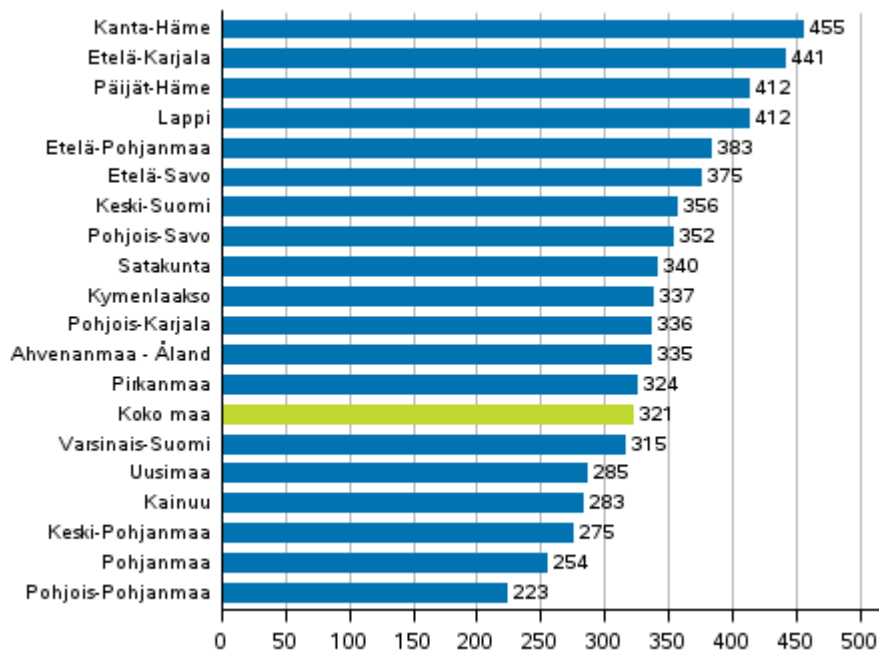
Kuvio 5. Rattijuopumusrikokset 1980–2017

Rattijuopumustapauksista 62,4 prosentissa päihdeaineena oli alkoholi ja 32,5 prosentissa jokin muu huumaava aine. Lopuissa 5,1 prosentissa oli käytetty molempia. Alkoholin aiheuttamat rattijuopumukset vähenivät 4,1 prosenttia, huuhausaineiden aiheuttamat lisääntyivät 14,4 prosenttia ja alkoholin ja huumaavan

aineen sekakäyttö lisääntyi 14,7 prosenttia. Perusmuotoisista rattijuopumuksista jo yli puolet aiheutuu huumaavista aineista.

Kuvio 6. Rattijuopumusrikokset maakunnittain 100 000 asukasta kohden 2017

Vuonna 2017 rekisteröitiin 471 200 liikenneturvallisuuden vaarantamista, liikenerikkomusta, tieliikenteen sosiaalilainsäädännön rikkomusta, ajoneuvorikkomusta sekä muita liikenteeseen liittyviä rikkomuksia, mikä oli 14,4 prosenttia enemmän kuin vuonna 2016. Suurin osa niistä on rikoksia, jotka paljastuvat poliisin valvonnan ja ohjauksen yhteydessä. Lisäksi törkeitä liikenneturvallisuuden vaarantamisia ilmeni 3 800, mikä oli 1,8 prosenttia vähemmän kuin vuonna 2016. Nopeusrajoitusten rikkomisia kirjattiin 375 100, mikä oli 25,3 prosenttia enemmän kuin edellisvuonna. Automaattisen liikennevalvonnan uudelleenorganisointiin liittyneet ongelmat aiheuttivat vuoden 2014 alkupuolella tilastoitujen liikenerikosten määrän huomattavaa laskua vuoteen 2013 verrattuna. Vuoden 2013 luvut eivät ole täysin vertailukelpoisia vuoden 2012 lukujen kanssa, sillä automaattisen liikennevalvonnan vuoden 2012 loppupuolella havaitsemia ylinopeuksia kirjautui vuoden 2013 alkupuolelle.

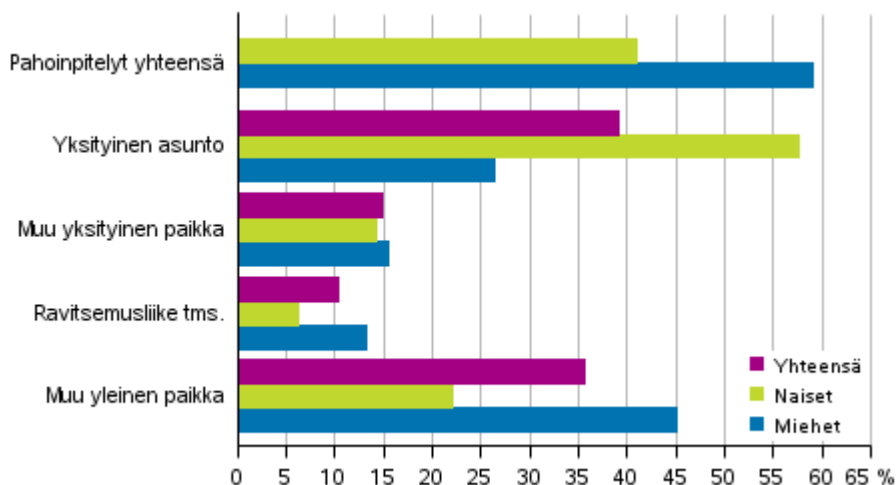
1.6 Rikoksien uhrin

Vuonna 2017 tietoon tulleiden rikosten uhriksi joutui 48 600 henkilöä, mikä oli vajaa 200 enemmän kuin vuonna 2016. Uhreista miehiä oli 26 400 (54,3 prosenttia) ja naisia 22 200 (45,7 prosenttia). Miesuhrien määrä oli 0,1 prosenttia ja naisuhrien 0,7 prosenttia suurempi kuin vuonna 2016. Pahoinpitelyrikoksiin (RL 21:5-7) uhriksi joutui yhteensä 33 000 henkilöä, joista miehiä oli 19 500 (59 prosenttia) ja naisia 13 500 (41 prosenttia). Tieto uhrista saadaan luotettavasti vain tietyistä väkivaltarikoksista.

Pahoinpitelyrikosten uhreista ikäryhmään 18–20-vuotta kuului 3 000 (9,2 prosenttia). Yli 50-vuotiaita uhreja oli 4 400 (13,3 prosenttia). Alle 18-vuotiaisiin lapsiin kohdistuneet pahoinpitelyrikokset lisääntyivät edelliseen vuoteen verrattuna 2,6 prosenttia. Lapsiuhreja oli nyt 6 600. Tämä on 20 prosenttia kaikista pahoinpitelyrikosten uhreista. Pahoinpitelyrikoksen uhriksi joutuneista lapsista 4 350 (65,8 prosenttia) oli poikia ja 2 260 (34,2 prosenttia) tyttöjä. Edellisvuoteen verrattuna poikien määrä kasvoi 3,4 prosenttia ja tyttöjen määrä väheni 0,8 prosenttia. Pahoinpitelyrikosten lapsiuhreista 33,7 prosenttia oli alle 10-vuotiaita, 10–14-vuotiaita oli 35,5 prosenttia ja 15–17-vuotiaita 30,8 prosenttia. Lapsena seksuaalisen hyväksikäytön kohteeksi joutuneista 1 070 henkilöstä 87,5 prosenttia oli tyttöjä ja 12,5 prosenttia poikia. Vuoden 2011 alussa voimaan tullut lainmuutos lisäsi kirjattujen pahoinpitelyiden määrää huomattavasti. Lainmuutoksen myötä alaikäiseen tai läheiseen kohdistetut lievät pahoinpitelyt tulivat virallisen syytteen alaisiksi. Lisäksi

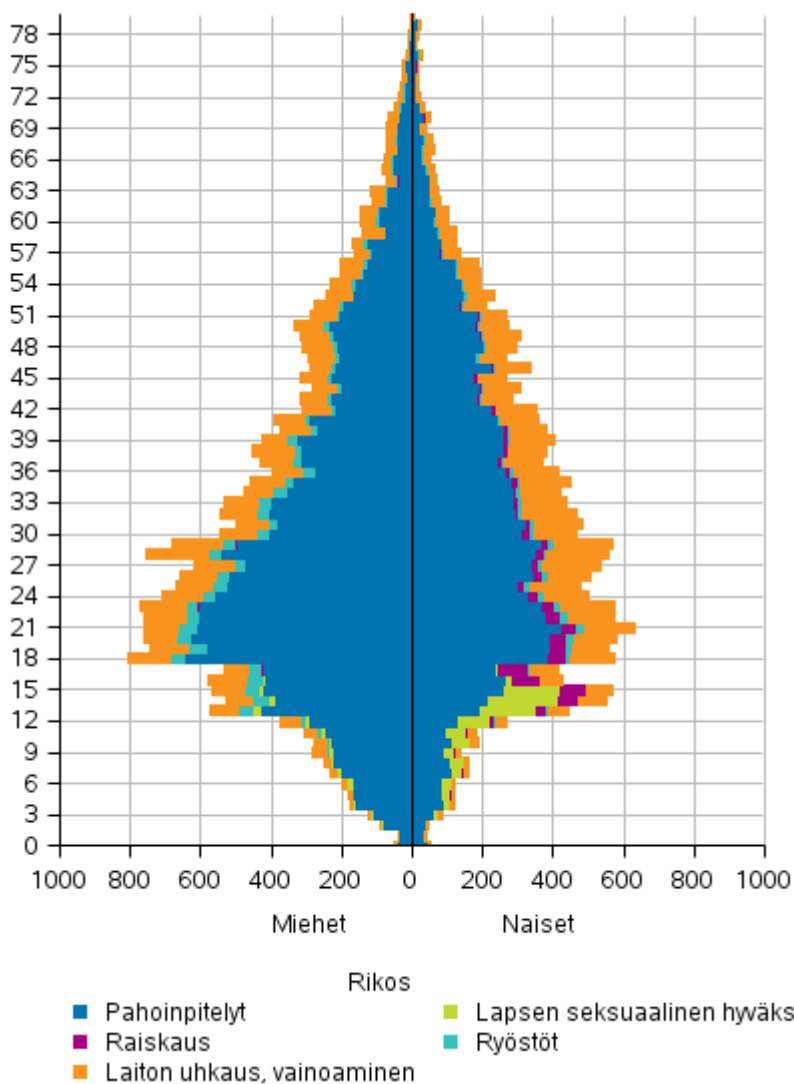
huhtikuun 2015 alussa tuli voimaan lastensuojelulain muutos (1302/2014), jolla laajennettiin ilmoitusvelvollisuutta tilanteissa, joissa on syytä epäillä lapsen henkeen tai terveyteen kohdistunutta rikosta.

Kuvio 7. Pahoinpitelyrikokset tekopaikan ja uhrin sukupuolen mukaan 2017

Pahoinpitelyrikoksista yhteensä vajaat 40 prosenttia tehtiin yksityisissä asunnoissa. Naisiin kohdistuvista pahoinpitelyistä yksityisessä asunnossa tehtiin 58 prosenttia ja miehiin kohdistuvista 26 prosenttia. Miehiin kohdistuvista pahoinpitelyistä 45 prosenttia tapahtui yleisellä paikalla ja naisiin kohdistuvista runsas viidennes. Ravintemusiikkeissä tehtiin 10 prosenttia pahoinpitelyistä.

Kuvio 8. Eräiden rikosten uhrin iän ja sukupuolen mukaan 2017

Selvitettyjen rikosten osalta, jolloin uhrin lisäksi myös epäilty on tiedossa, uhri oli syntyperältään suomalaistaustainen 91,1 prosentissa tapauksia ja ulkomaalaistaustainen 8,9 prosentissa. Vuonna 2016 uhreista suomalaistaustaisia oli 90,7 prosenttia ja ulkomaalaistaustaisia 9,3 prosenttia. Seksuaalirikosissa uhri oli suomalaistaustainen 92,4 prosentissa tapauksista, mikä on 2,9 prosenttiyksikköä vähemmän kuin vuonna 2016. Pahoinpitelyrikoksissa uhri oli suomalaistaustainen 90,5 prosentissa tapauksista, mikä puolestaan on 0,5 prosenttiyksikköä enemmän kuin vuonna 2016. Vuoden 2017 aikana väestöön tulleiden syntyperätietoa ei vielä ole, mikä saattaa hieman vaikuttaa vuoden 2017 osuuksiin. Vuonna 2016 väestöstä 93,4 prosenttia oli suomalaistaustaisia.

Kun uhri oli ulkomaalaistaustainen, oli myös epäilty ulkomaalaistaustainen 52,3 prosentissa tapauksia. Vuonna 2016 vastaava osuus oli 58,8 prosenttia. Uhrin ollessa suomalaistaustainen oli myös epäilty suomalaistaustainen 91,3 prosentissa tapauksista. Vuonna 2016 osuus oli 91,0 prosenttia. Seksuaalirikosten osalta suomalaistaustaisen uhrin kohdalla epäilty oli ulkomaalaistaustainen 26,1 prosentissa tapauksista. Vuonna 2016 osuus oli 33,1 prosenttia.

Taulukko 4. Eräiden selvitettyjen rikosten uhrien ja syylliseksi epäiltyjen syntyperä

Uhrin syntyperä/rikos		Epäillyn syntyperä					
		Syntyperä yhteensä		Suomalais- taustainen yhteensä		Ulkomaalais- taustainen yhteensä	
		2016	2017	2016	2017	2016	2017
Syntyperä yhteensä	Yhteensä	19 131	17 907	16 557	15 654	2 574	2 253
	Pahoinpitelyrikkokset	13 342	12 520	11 602	10 933	1 740	1 587
	Seksuaalirikokset, pl. lapsen seksuaalinen hyväksikäyttö	574	501	378	360	196	141
	Muut rikokset	5 215	4 886	4 577	4 361	638	525
Suomalais-taustainen yhteensä	Yhteensä	17 347	16 306	15 792	14 891	1 555	1 415
	Pahoinpitelyrikkokset	12 002	11 332	11 050	10 390	952	942
	Seksuaalirikokset, pl. lapsen seksuaalinen hyväksikäyttö	547	463	366	342	181	121
	Muut rikokset	4 798	4 511	4 376	4 159	422	352
Ulkomaalais-taustainen yhteensä	Yhteensä	1 784	1 601	765	763	1 019	838
	Pahoinpitelyrikkokset	1 340	1 188	552	543	788	645
	Seksuaalirikokset, pl. lapsen seksuaalinen hyväksikäyttö	27	38	12	18	15	20
	Muut rikokset	417	375	201	202	216	173

2. Selvitettyihin rikoksiin syylliseksi epäilty ja rikosten uhrin

2.1 Selvitetyt rikokset

Poliisi, tulli ja rajavartiolaitos selvittivät vuoden 2017 aikana kaikkiaan 644 500 rikosta ja rikkomusta. Selvitysprosentti oli 74,8, mikä oli 2,4 prosenttiyksikköä pienempi kuin edellisvuonna. Rikoslakirikoksia selvitettiin 272 900 ja niiden selvitysprosentti oli 62,3, mikä on 1,2 prosenttiyksikköä suurempi kuin vuonna 2016. Rikosten selvitysprosentti on laskettu siten, että tilastovuonna poliisille ilmoitettuja ja kaikkia samana vuonna selvitettyjä rikoksia on verrattu keskenään. Tästä syystä selvitysprosentti voi joidenkin rikosten kohdalla olla yli 100.

Yli 30 000 asukkaan kunnista korkeimmat rikoslakirikosten selvitysprosentit olivat Savonlinnassa (81,8 %), Seinäjoella (74,2 %) ja Lappeenrannassa (72,8 %). Matalimmat selvitysprosentit olivat puolestaan Hyvinkäällä (46,3 %), Keravalla (46,6 %) ja Järvenpäässä (48,8 %).

Selvitysprosentti vaihtelee rikostyypeittäin hyvinkin voimakkaasti. Omaisuusrikoksista selvitettiin 38,2 ja henkeen ja terveyteen kohdistuneista rikoksista 65,8 prosenttia. Liikennejuopumus-, liikenne- ja päihderikokset saadaan paljastumistavasta johtuen miltei kaikki selvitetyiksi. Petoksista (RL 36:1–3) selvitettiin 70,6 prosenttia ja henkirikoksista 80,8 prosenttia. Pahoinpitelyrikosten selvitysprosentti oli 64,8.

Alhaisimmat selvitysprosentit ovat varkausrikoksissa (varkaus, törkeä varkaus), vahingonteoissa, maksuvälinepetoksissa ja moottorikulkuneuvon kohdistuvissa anastusrikoksissa. Vuonna 2017 varkauksista (RL 28:1–2) selvitettiin vähemmän kuin joka kuudes. Näpistyksistä puolestaan selvitettiin puolet. Vahingonteoista ja maksuvälinepetoksista selvitettiin viidennes. Moottorikulkuneuvon kohdistuvista anastusrikoksista selvisi kolmannes. Ryöstöistä selvisi runsas puolet.

Taulukko 5. Eräiden rikosten selvitysprosentti 1986-2017

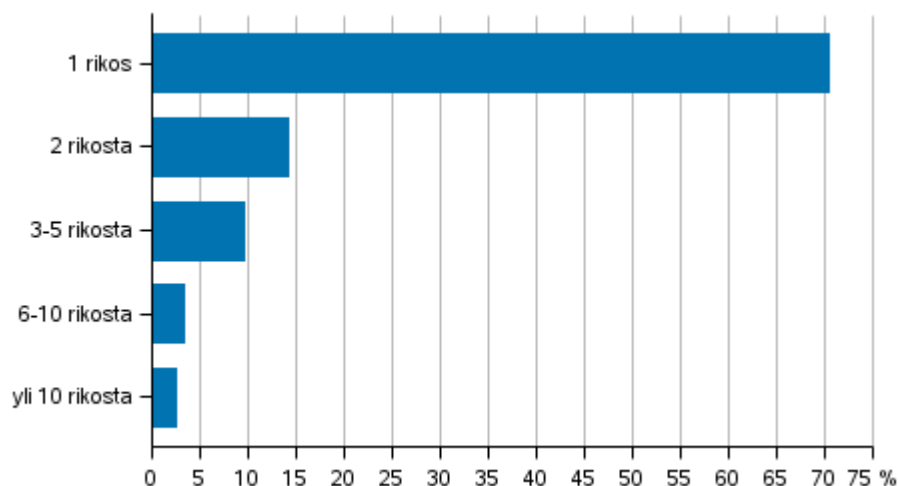
Rikos	1986 - 1990	1991 - 1995	1996 - 2000	2001 - 2005	2006 - 2010	2011 - 2015	2016	2017
Rikoslakirikokset	69	58	57	63	67	63	61	62
Varkaus	25	17	14	16	18	15	15	15
Törkeä varkaus	39	29	40	41	38	34	33	37
Näpistys	78	70	67	58	57	56	54	50
Ryöstöt	53	43	42	45	49	54	53	56
Vahingonteot	29	27	27	26	25	22	22	23
Tapon, murhan tai surman yritys	96	91	92	94	97	92	88	100
Pahoinpitely	79	74	76	80	81	76	67	66
Törkeä pahoinpitely	85	84	83	87	88	84	81	80
Lievä pahoinpitely	95	86	79	75	73	72	66	60
Raiskaukset	63	56	57	63	66	70	67	71
Lapsen seksuaalinen hyväksikäyttö	91	84	88	82	86	75	69	63

2.2 Syylliseksi epäilty

Vuonna 2017 selvitettyihin 272 900 rikoslakirikokseen epäiltiin syylliseksi yhteensä 297 800 henkilöä. Sama henkilö voi olla epäiltynä useasta eri rikoksesta. Epäillyistä naisia oli 18,6 prosenttia, mikä on 1,3 prosenttiyksikköä vähemmän kuin edellisvuonna. Henkilön vuoden törkeimmän rikoslakirikoksen mukaan laskettaessa (henkilö voi olla epäiltynä vain kerran vuoden aikana) syylliseksi epäiltynä oli 127 100 eri henkilöä, joista 22,3 prosenttia oli naisia. Yksi henkilö oli siten epäiltynä keskimäärin 2,3 rikoksesta.

Valtaosa rikoksiin syylliseksi epäillyistä, 70,4 prosenttia, oli epäiltynä vain yhdestä rikoslakirikoksesta vuonna 2017. Kahdesta rikoksesta oli epäiltynä 14,1 prosenttia. Yli kahdesta rikoksesta oli epäiltynä 15,5 prosenttia syylliseksi epäillyistä.

Kuvio 9. Rikoslakirikoksiin syylliseksi epäillyt rikosten määrän mukaan 2017, %

Määrällisen eron lisäksi miesten ja naisten rikollisuus poikkeaa siten, että naisilla pahoinpitelyiden, rattijuopumusten ja vahingontekojen osuudet olivat miehiin verrattuna pieniä. Kuitenkin pahoinpitelyihin syylliseksi epäiltyjen naisten osuus on kasvanut vuoden 1980 alle 10 prosentista noin 20 prosenttiin. Naisten tyypillisimpiä rikoksia olivat näpistykset, petokset, kavallukset ja väärennykset. Miesepäiltyjen yleisin ikä oli 18 vuotta ja naisepäiltyjen 20 vuotta. Epäiltyjen miesten keski-ikä oli 33,7 vuotta ja naisten 34,6 vuotta.

Selvitettyihin rikoslakirikoksiin syylliseksi epäillyistä 26 prosenttia oli jonkin päihteen vaikutuksen alaisena. Epäillyistä 15 prosenttia oli alkoholin vaikutuksen alaisena, 9 prosenttia oli muun päihteen vaikutuksen alaisena ja 2 prosenttia alkoholin ja muun päihteen vaikutuksen alaisena. Omaisuusrikoksissa jonkin päihteen vaikutuksen alaisena oli 14 prosenttia epäillyistä. Henkeen ja terveyteen kohdistuneissa rikoksissa 44 prosenttia ja raiskauksissa 32 prosenttia epäillyistä oli päihteen vaikutuksen alaisena.

Taulukko 6. Selvitettyihin rikoslakirikoksiin syylliseksi epäillyt iän ja sukupuolen mukaan 2008-2017, osuus 1 000 väestössä olevaa kohti

Sukupuoli/ikäluokka	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	
Yhteensä	Yhteensä	76	72	69	69	64	62	59	58	57	54
	Alle 15 vuotiaat	16	14	13	14	11	10	9	8	8	9
	15 - 17 -vuotiaat	128	123	122	126	109	103	98	91	84	82
	18 - 20 -vuotiaat	239	217	208	214	201	198	185	185	180	199
	Yli 20-vuotiaat	79	75	72	71	67	65	63	62	60	56
Miehet	Yhteensä	128	119	115	115	106	102	97	95	92	89
	Alle 15 vuotiaat	23	20	18	20	15	14	13	12	12	14
	15 - 17 -vuotiaat	212	199	194	203	176	167	161	149	134	133
	18 - 20 -vuotiaat	384	343	332	340	320	314	290	292	279	332
	Yli 20-vuotiaat	135	127	123	120	112	108	104	102	99	93
Naiset	Yhteensä	26	26	25	26	23	24	23	23	22	20
	Alle 15 vuotiaat	7	7	8	8	6	5	4	4	4	5
	15 - 17 -vuotiaat	40	44	46	47	39	37	33	31	31	28
	18 - 20 -vuotiaat	87	85	79	82	77	77	76	72	76	60
	Yli 20-vuotiaat	27	26	25	26	24	25	24	24	23	21

Vuonna 2017 alaikäisten ja nuorten, alle 21-vuotiaiden, osuus kaikista rikoslakirikoksiin syylliseksi epäillyistä oli 19,8 prosenttia, kun se vuotta aiemmin oli 17,9. Nuorten osuudet olivat suuria alkoholirikoksissa, ryöstöissä, vahingonteoissa, moottorikulkuneuvon kohdistuvissa anastusrikoksissa

sekä korkeissa liikenneturvallisuuden vaarantamisissa. Ryöstöihin sylliseksi epäillyistä nuoria oli 39,2 prosenttia, vahingontekoihin epäillyistä 40,3 prosenttia ja törkeään liikenneturvallisuuden vaarantamiseen epäillyistä 31,6 prosenttia. Pahoinpitelyihin sylliseksi epäillyistä 20,5 prosenttia oli nuoria.

Yli 64-vuotiaiden sylliseksi epäiltyjen osuus on kasvanut etenkin liikennerikoksissa. Liikenneturvallisuuden vaarantamisiin ja muihin liikennerikkomuksiin sylliseksi epäiltyjä yli 64-vuotiaita oli 50 000, eli 12 prosenttia kaikista vastaaviin rikoksiin epäillyistä. Vuonna 2006 vastaava osuus oli 3,5 prosenttia (12 000 henkilöä).

2.3 Sylliseksi epäiltyjen taustat

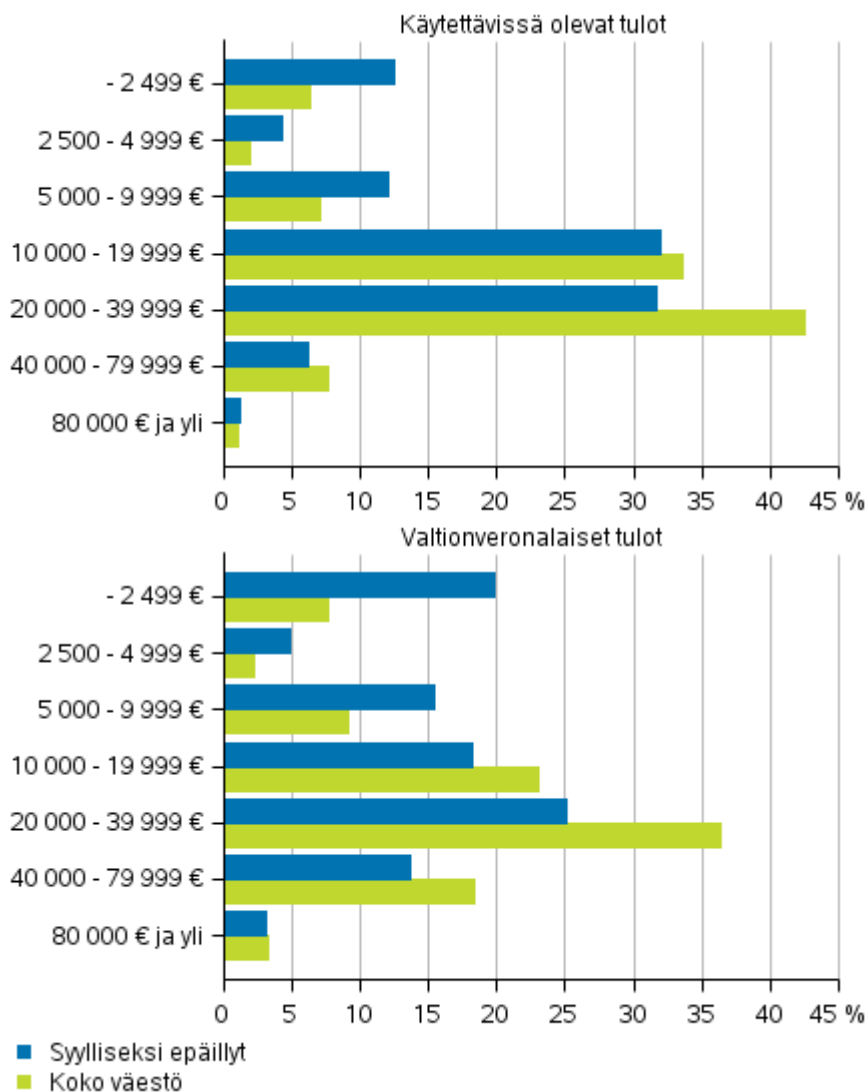
Rikoslakirikoksiin sylliseksi epäiltyjen 15 vuotta täyttäneiden rekisteröityyn väestöön (vakinaisesti ja tilapäisesti Suomessa asuvat, joilla on suomalainen henkilötunnus) kuuluvien keskimääräinen valtionveronalainen tulo oli noin 24 000 euroa, kun vastaava tulo koko väestössä oli noin 28 800 euroa. Tuloveroa maksetaan valtiolle ansiotulosta ja pääomatulosta. Vastaavat mediaanitulot olivat 15 700 ja 23 700 euroa. Sylliseksi epäillyistä alle 5 000 euron tulot oli 24,7 prosentilla, koko väestöstä 10,0 prosentilla. Vähintään 20 000 euron tulot oli 41,7 prosentilla epäillyistä, koko väestöllä vastaava osuus oli 57,9 prosenttia. Luokkaan alle 2 499 euroa kuuluvat myös kaikki ne, joiden valtionveronalaisesta tulosta ei ole tietoa. Tässä luvussa ilmoitettavat luvut on laskettu siten, että yksi henkilö on epäiltynä vain kerran. Näin lasketut luvut poikkeavat muista tässä julkaisussa esitetyistä epäiltyjä kuvaavista luvuista, joissa sama henkilö voi esiintyä vuoden aikana useita kertoja epäiltynä. Luvuissa on huomioitu vain rikoslakirikoksiin sylliseksi epäillyt henkilöt. Tiedot sylliseksi epäiltyjen valtionveronalaisesta tulosta perustuvat verottajan verotietokannan valtionveronalaisia tuloja koskeviin tietoihin vuodelta 2016. Koko väestöä käsittelevissä luvuissa on huomioitu vain Suomessa vakituisesti asuvat henkilöt.

Taulukko 7. Rikoksiin sylliseksi epäillyt henkilöt sukupuolen ja tulotiedon (euroa) mukaan 2017, 15 vuotta täyttäneet

Sukupuoli/tulotieto			Yhteensä	- 2 499	2 500 - 4 999	5 000 - 9 999	10 000 - 19 999	20 000 - 39 999	40 000 - 79 999	80 000 ja yli
Valtionveronalaiset tulot	Sukupuoli yhteensä	epäiltyt	120 476	23 945	5 816	18 562	21 919	30 141	16 368	3 725
		%	100,0	19,8	4,8	15,4	18,1	25,0	13,5	3,0
	Mies	epäiltyt	93 705	19 615	4 537	14 170	15 946	22 540	13 649	3 248
		%	100,0	20,9	4,8	15,1	17,0	24,0	14,5	3,4
	Nainen	epäiltyt	26 771	4 330	1 279	4 392	5 973	7 601	2 719	477
		%	100,0	16,1	4,7	16,4	22,3	28,3	10,1	1,7
Käytettävissä olevat tulot	Sukupuoli yhteensä	epäiltyt	120 476	15 104	5 238	14 555	38 463	38 188	7 536	1 392
		%	100,0	12,5	4,3	12,0	31,9	31,6	6,2	1,1
	Mies	epäiltyt	93 705	12 633	4 317	11 837	29 197	28 292	6 187	1 242
		%	100,0	13,4	4,6	12,6	31,1	30,1	6,6	1,3
	Nainen	epäiltyt	26 771	2 471	921	2 718	9 266	9 896	1 349	150
		%	100,0	9,2	3,4	10,1	34,6	36,9	5,0	0,5

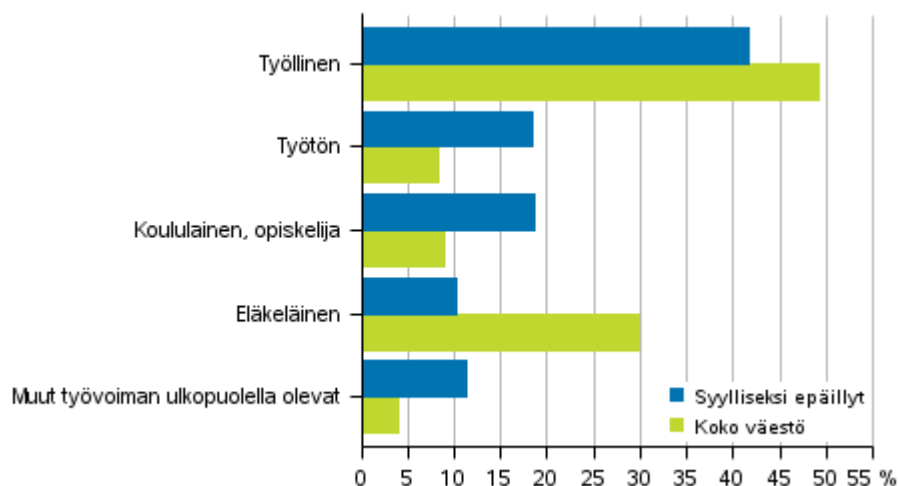
Käytettävissä olevien rahatulosten mukaan tarkasteltuna rikoslakirikoksiin sylliseksi epäiltyjen tulotaso oli korkeampi kuin valtionveronalaisten tulojen mukaan. Sylliseksi epäiltyjen käytettävissä olevien tulojen mediaani on 82 prosenttia koko väestön vastaavasta. Valtionveronalaisilla tuloilla osuus on 66 prosenttia. Alle 5 000 euron käytettävissä olevat tulot oli 16,9 prosentilla epäillyistä kun valtionveronalaisten tulojen mukaan tähän luokkaan kuului 24,7 prosenttia epäillyistä. Koko väestöllä vastaavat luvut ovat 8,2 ja 10,0 prosenttia. Yli 20 000 euron käytettävissä olevat tulot oli 39,1 prosentilla epäillyistä ja 51,1 prosentilla koko väestöstä. Käytettävissä olevat tulot = palkkatulot + yrittäjätulot + omaisuustulot + saadut tulonsiirrot - maksetut tulonsiirrot. Käytettävissä olevat tulot on valtionveronalaista tuloa parempi mittari kuvaamaan sylliseksi epäillyn todellisia tuloja.

Kuvio 10. Rikoslakirikoksiin syylliseksi epäilty ja koko väestö valtionveronalaisten tulojen ja käytettävissä olevien tulojen mukaan 2017, 15 vuotta täyttäneet

Pääasiallisen toiminnan mukaan jaoteltuna rikoslakirikoksiin syylliseksi epäillyistä (yli 15 vuotiaat rekisteröityyn väestöön kuuluvat) työllisiin kuului 41,7 prosenttia. Työttömiä oli 18,4 ja muita työvoiman ulkopuolella olevia 11,2 prosenttia epäillyistä. Koko väestöstä työllisiä oli 49,2 prosenttia, työttömiä 8,2 ja työvoiman ulkopuolella 3,9 prosenttia. Tieto henkilön pääasiallisesta toiminnasta on vuodelta 2015, joten se voi poiketa tämänhetkisestä tilanteesta.

Kuvio 11. Syylliseksi epäillyt henkilöt ja koko väestö pääasiallisen toiminnan mukaan 2017, 15 vuotta täyttäneet

15 vuotta täyttäneistä rikoslakirikoksiinsyylliseksi epäillyistä 44,2 prosenttia oli suorittanut vain perusasteen koulutuksen ja 41 prosentilla oli toisen asteen koulutus. Koko väestöllä vastaavat luvut olivat 29,2 ja 40,3 prosenttia.

Liitetaulukoissa 4–7 sama henkilö voi esiintyä useampaan kertaan syylliseksi epäiltynä. Tämä on tilastossa tavanomainen tapa esittää syylliseksi epäiltyjen lukumäärä. Näin saadaan parempi kuva rikollisuudesta ilmiönä ja voidaan paremmin kuvata, millaisen taustan omaavat henkilöt syyllistyvät minkäkin tyyppiin rikokseen.

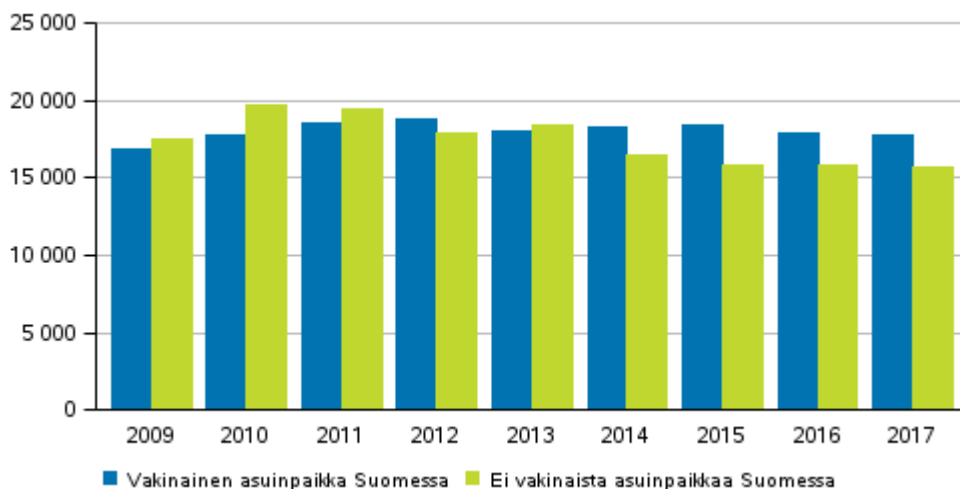
2.4 Syntyperä ja ulkomaan kansalaiset

Poliisin, tullin ja rajavartiolaitoksen selvittämiin rikoslakirikoksiin syylliseksi epäiltyjen määrä vuonna 2017 oli 297 800, joista ulkomaiden kansalaisia oli 33 500. Vuoteen 2016 verrattuna kaikkien rikoslakirikoksiin syylliseksi epäiltyjen määrä väheni 4,3 prosenttia, kun taas ulkomaalaisten epäiltyjen määrä väheni 0,7 prosenttia. Ulkomaalaisten osuus kaikista rikoslakirikoksiin epäillyistä oli 11,2 prosenttia. Vuotta aiemmin vastaava osuus oli 10,8 prosenttia. Vakituisesti Suomessa asuvista epäillyistä ulkomaalaisten osuus oli 6,3 prosenttia. Väestössä ulkomaan kansalaisten osuus oli 4,5 prosenttia. Jos tarkastellaan vain 15–49 vuotiaita, epäillyistä vakituisesti Suomessa asuvista ulkomaalaisia oli 6,9 prosenttia. Väestöstä 15–49 vuotiaiden ulkomaalaisten osuus oli 7,2 prosenttia.

Vuonna 2017 rikoslakirikoksiin syylliseksi epäillyistä ulkomaalaisista suurimman ryhmän muodostivat virolaiset (8 400) ja venäläiset (5 000). Virolaisista 53,3 ja venäläisistä 36,6 prosentilla epäillyistä on vakituinen asuinpaikka Suomessa. Edellisvuoteen verrattuna virolaisten tekemien rikosten määrä väheni 2,8 prosenttia ja venäläisten kasvoi 11,3 prosenttia. Venäläisiin lasketaan myös entisen Neuvostoliiton kansalaiset.

Muita maita, joiden kansalaisia oli epäiltyinä yli 1 000 olivat Irak (3 250), Ruotsi (1 600), Romania (1 500) ja Somalia (1 200). Romanianlaisista vain 15,8 prosentilla oli vakituinen asuinpaikka Suomessa. Vastaavat osuudet somalialaisilla ja ruotsalaisilla olivat 94,7 ja 62,1. Irakilaisten epäiltyjen määrä on kaksinkertaistunut vuoteen 2014 verrattuna. Tuolloin irakilaisia epäiltyjä oli 1 500 ja heistä 87,8 prosentilla oli vakituinen asuinpaikka Suomessa. Vuonna 2017 irakilaisista epäillyistä 52,2 prosentilla oli vakituinen asuinpaikka Suomessa. Yksi henkilö voi syyllistyä vuoden aikana moneen eri rikokseen.

Kuvio 12. Rikoslakirikoksiin syylliseksi epäillyt ulkomaiden kansalaiset asuinpaikan mukaan 2009–2017

Vuonna 2017 selvitettyihin rikoslakirikoksiin syylliseksi epäillyistä ulkomaalaisista 53,1 prosenttia asui Suomessa vakinaisesti. Osuus on yhtä suuri kuin vuonna 2016, mutta 0,7 prosenttiyksikköä pienempi kuin vuonna 2015. Suomessa asuvien ulkomaalaisten tyypillisiä rikoksia olivat varkaus-, pahoinpitely- ja huumausainerikokset sekä kulkuneuvon kuljettamiset oikeudetta.

Tilastossa sama henkilö voi esiintyä useampaan kertaan syylliseksi epäiltyinä. Tiedot syylliseksi epäiltyjen kansalaisuudesta ja siitä asuvatko he vakinaisesti Suomessa perustuvat poliisilta saatuun kansalaisuustietoon ja väestöaineistoista henkilötunnuksen avulla poimituihin tietoihin. Ryhmä “ei vakinaista asuinpaikkaa Suomessa” on siinä mielessä ongelmallinen, että siihen saattaa sisältyä henkilöitä, jotka oleskelevat Suomessa pitkiäkin aikoja hankkimatta täältä pysyvää kotipaikkaa. Ryhmään saattaa sisältyä myös henkilöitä, esimerkiksi huumausainerikoksista syylliseksi epäiltyinä, jotka ovat tulleet Suomeen vain rikosentekotarkoituksessa. Ulkomaalaisten määrä poikkeaa jonkin verran poliisin ilmoittamista luvuista, sillä poliisi ilmoittaa epäillyn kansalaisuuden myös sellaisissa rikoksissa, joissa tutkinta on vielä kesken. Tilastokeskuksen luvuissa huomioidaan vain selvitetty rikokset.

Taulukko 8. Selvitettyihin rikoslakirikoksiin Suomessa asuvat syylliseksi epäillyt iän ja kansalaisuuden mukaan 2017

Ikäluokat	Vakinaisesti Suomessa asuvat		Osuus ikäryhmän 1 000 asukasta kohden	
	Suomalaiset	Ulkomaalaiset	Suomalaiset	Ulkomaalaiset
Yhteensä	262 451	17 768	49,9	71,2
- 14	7 530	598	8,8	15,7
15 - 17	13 283	879	78,4	137,8
18 - 20	33 991	1 292	195,1	168,3
21 - 24	35 103	1 830	139,0	135,1
25 - 29	36 677	3 324	113,4	107,5
30 - 34	33 922	3 321	107,2	92,8
35 - 39	27 589	2 543	86,3	82,6
40 - 44	19 390	1 537	62,7	65,0
45 - 49	15 892	1 149	51,5	60,2
50 - 54	13 257	599	37,3	42,6
55 - 59	9 774	370	27,6	33,7
60 - 64	6 766	202	18,8	27,3
65 - 69	4 535	74	12,4	16,1
70+	4 742	50	5,9	7,6

Epäiltyjen syntyperä

Rikoslakirikoksiin syylliseksi epäillyistä 126 100 henkilöistä suomalaistaustaisia oli 111 100 (88,2 prosenttia). Ulkomaalaistaustaisia oli 14 700 (11,7 prosenttia). Luvut on laskettu siten, että henkilö on huomioitu vuoden aikana vain kerran syylliseksi epäiltynä, kyseessä ei siis ole epäiltyjen "bruttomäärä". Koko väestössä suomalaistaustaisia on 93,4 ja ulkomaalaistaustaisia 6,6 prosenttia. Suomalaistaustaisista syylliseksi epäillyistä 2 200 (2 prosenttia) oli syntynyt ulkomailla. Ulkomaalaistaustaisista epäillyistä 92,8 prosenttia oli syntynyt ulkomailla. Tarkastelussa ovat mukana rekisteröityyn väestöön kuuluvat henkilöt, eli henkilöt joilla on suomalainen henkilötunnus. Syntyperätieto on vuodelta 2016, joten runsaan kahdensadan epäillyn syntyperätieto jäi tuntemattomaksi, vaikka heillä on suomalainen henkilötunnus. Tyypillisesti tällaiset henkilöt ovat Suomeen vuoden 2017 aikana muuttaneita.

Suomalaistaustaisia Suomessa syntyneitä epäiltyjä oli 21,4 saman syntyperän väestön 1 000 henkilöä kohti. Vastaavasti ulkomailla syntyneitä suomalaistaustaisia epäiltyjä oli puolestaan 43,7. Runsaat puolet ulkomailla syntyneistä suomalaistaustaisista on syntynyt Ruotsissa. Suomessa syntyneiden ulkomaalaistaustaisten osuus tuhatta saman syntyperän väestöön kuuluvaa kohti oli 18,3 ja ulkomailla syntyneitä ulkomaalaistaustaisia 44,4.

Taulukko 9. Rikoslakirikoksiin syylliseksi epäillyt henkilöt ja osuus väestön 1 000:ta asukasta kohden syntyperän mukaan 2016-2017

Syntyperä	Epäillyt		Osuus väestön 1 000 asukasta kohden	
	2016	2017	2016	2017
Syntyperä yhteensä	139 121	126 056	25,3	22,9
Suomalaistaustainen yhteensä	123 680	111 136	24,1	21,6
Suomalaistaustainen, syntynyt Suomessa	121 284	108 921	23,8	21,4
Suomalaistaustainen, syntynyt ulkomailla	2 396	2 215	47,3	43,7
Ulkomaalaistaustainen yhteensä	15 429	14 688	42,3	40,3
Ulkomaalaistaustainen, syntynyt Suomessa	972	1 063	16,8	18,3
Ulkomaalaistaustainen, syntynyt ulkomailla	14 457	13 625	47,1	44,4
Tuntematon	12	232	.	.

Suomalaistaustaiseksi lasketaan henkilö, jonka toinen tai molemmat vanhemmat ovat syntyneet Suomessa. Henkilö on ulkomaalaistaustainen, jos hänen molemmat vanhempansa ovat syntyneet ulkomailla. Ulkomaalaistaustaisissa on suomalaistaustaisiin verrattuna enemmän nuorempia ikäluokkia ja miehiä. Väestössä ulkomaalaistaustaisista 65 prosenttia ja suomalaistaustaisista 46 on alle 40-vuotiaita.

Tarkempia tietoja epäiltyjen syntyperästä ikäluokan ja sukupuolen mukaan on liitetetaulukossa. Luvut on laskettu siten, että yksi henkilö on epäiltynä vain kerran. Näin lasketut luvut poikkeavat muista tässä julkaisussa esitetyistä epäiltyjä kuvaavista luvuista, joissa sama henkilö voi esiintyä vuoden aikana useita kertoja epäiltynä.

Jos epäiltyjen määrä lasketaan siten, että sama henkilö voi olla epäiltynä useammasta rikoslakirikoksesta, on suomalaistaustaisia epäiltyjä 255 800 (85,9 prosenttia epäillyistä). Heistä Suomessa syntyneitä on 247 600 ja ulkomailla syntyneitä 8 200. Ulkomaalaistaustaisia epäiltyjä on 28 600 (9,6 prosenttia epäillyistä). Ulkomaalaistaustaisista Suomessa syntyneitä on 2 900 ja ulkomailla syntyneitä 25 600. Syylliseksi epäillyistä 0,1 prosentilla syntyperä oli tuntematon ja 13 200 (4,4 prosentilla) epäillyillä ei ollut väestötietoja. Väestötiedot puuttuvat mm. turisteilta sekä maassa tilapäisesti oleskelevalta. Verrattuna vuoteen 2016 suomalaistaustaisten epäiltyjen määrä laski 4,7 prosenttia ja ulkomaalaistaustaisten määrä laski 2,3 prosenttia. Suomessa syntyneiden ulkomaalaistaustaisten epäiltyjen määrä kasvoi 18,2 prosenttia. Ryhmän "ei väestötietoja" määrä laski 1,5 prosenttia.

Vuonna 2017 henkilö on epäiltynä keskimäärin 2,3 selvitettyyn rikoslakirikokseen. Suomessa syntyneet suomalaistaustaiset olivat epäiltynä 2,3 rikoksesta ja ulkomailla syntyneet suomalaistaustaiset 3,7 rikoksesta. Ulkomaalaistaustaisista Suomessa syntyneet olivat epäiltynä 2,8 rikoksesta ja ulkomailla syntyneet 1,9 rikoksesta.

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Eräiden rikostyyppien kehitys 2013 - 2017

Rikos	2013	2014	2015	2016	2017
1) RIKOKSET JA RIKKOMUKSET YHTEENSÄ	869 402	828 296	819 012	823 449	861 921
2) Rikoslakirikokset	489 765	482 050	474 377	466 857	438 373
3) Rikokset A-F	424 786	417 898	413 233	411 725	390 719
A Omaisuusrikokset	240 547	241 326	236 323	230 174	210 773
Murrot yhteensä	32 514	33 972	34 106	33 251	29 754
Asuntomurrot	5 749	6 363	5 985	5 300	4 770
-vapaa-ajanasunnosta	1 791	1 840	1 683	1 227	1 512
-muusta asunnosta	3 958	4 523	4 302	4 073	3 258
Liikemurrot	3 843	4 044	4 079	3 329	3 034
Moottoriajoneuvomurrot	9 597	9 253	9 441	8 654	7 650
Muut murrot	13 325	14 312	14 601	15 968	14 300
Moottoriajoneuvon luvattomat käytöt ja anastukset, moottorikulkuneuvon käyttövarkaudet yhteensä	7 963	7 773	7 454	6 700	6 103
Ryöstöt yhteensä	1 524	1 689	1 550	1 673	1 640
-törkeä ryöstö	196	216	266	277	264
Vahingonteot yhteensä	43 375	42 516	37 619	35 170	33 466
- törkeä vahingonteko	266	253	254	300	262
Kavallukset yhteensä	3 574	3 075	2 912	2 924	3 149
-törkeä kavallus	358	372	362	395	358
Petokset yhteensä	22 835	23 515	26 091	25 065	23 380
-törkeä petos	1 100	1 351	1 458	1 422	1 429
Maksuvälinepetokset yhteensä	7 607	7 771	10 913	15 124	6 678
-törkeä maksuvälinepetos	123	123	193	161	245
B Henkeen ja terveyteen kohdistuneet rikokset	38 026	35 236	36 239	36 094	35 744
Tappo, murha tai surma	95	101	96	78	73
Tapon, murhan tai surman yritys	264	327	299	311	348
Pahoinpitelyt yhteensä	35 515	32 928	33 874	33 769	33 535
- törkeä pahoinpitely	1 791	1 645	1 563	1 592	1 581
C Seksuaalirikokset	3 310	3 001	2 972	3 327	3 269
Lapsen seksuaalinen hyväksikäyttö	1 657	1 416	1 230	1 242	1 168
Raiskaus	975	1 009	1 052	1 160	1 245
D Rikokset oikeudenkäyttöä, viranomaisia ja yleistä järjestystä vastaan	13 700	12 592	12 880	13 399	12 355
Virkamiehen (väkivaltainen) vastustaminen	1 682	1 704	1 718	1 883	1 723
Haitanteko virkamiehelle	1 916	1 863	1 810	1 852	1 525
E Eräät liikenne rikokset	45 251	45 557	44 940	44 759	45 088
Rattijuopumukset yhteensä	17 994	17 608	17 638	17 308	17 685
- törkeä rattijuopumus	9 001	8 304	7 816	7 285	7 019
F Muut rikokset	83 952	80 186	79 879	83 972	83 490
Huumausainerikokset yhteensä	22 656	21 781	23 400	25 082	27 777
- törkeä huumausainerikos	1 237	1 161	1 070	1 179	1 282
Alkoholirikos/Alkoholirikkomus	4 474	3 686	3 195	2 876	1 811
4) Liikenneturvallisuuden vaarantaminen, liikennepako tieliikenteessä, liikenne rikkomus, tieliikenteen sosiaalilainsäädännön rikkominen ja ajoneuvorikkomus	444 616	410 398	405 779	411 724	471 202
- nopeusrajoituksen rikkominen ¹⁾	315 849	293 752	291 350	299 312	375 140

1) Liikenneturvallisuuden vaarantamisina, törkeinä liikenneturvallisuuden vaarantamisina ja liikenerikkomuksina rekisteröidyt nopeusrajoitusten rikkomiset.

Liitetaulukko 2. Rikoksiin syylliseksi epäillyt Suomessa vakinaisesti asuvat kansalaisuuden mukaan vuosina 2014 - 2017, osuus 1 000 asukasta kohden

Rikos/vuosi		Yhteensä	Suomen kansalaiset	Ulkomaiden kansalaiset	Ruotsin kansalaiset	Viron kansalaiset	Venäjän/ent. Neuvostoliiton kansalaiset	Somalian kansalaiset	Muiden ulkomaiden kansalaiset
Rikokset ja rikkomukset yhteensä	2017	116,6	116,0	195,9	128,9	158,5	121,0	229,4	319,3
	2016	115,0	114,5	205,7	127,3	148,2	110,8	235,4	323,8
	2015	114,9	114,2	190,4	129,7	144,7	114,3	265,8	338,1
	2014	115,8	115,0	179,9	134,3	140,1	123,3	268,0	357,5
Rikoslakirikokset	2017	50,8	49,9	126,3	71,2	86,8	62,6	171,8	174,3
	2016	53,2	52,3	120,1	73,4	85,1	59,9	182,8	185,0
	2015	55,2	54,1	119,3	79,8	86,3	67,3	214,8	206,7
	2014	56,0	54,9	108,0	83,4	85,3	72,1	219,8	220,8
Rikokset A-F	2017	42,5	41,6	117,4	62,2	73,5	56,0	164,1	151,6
	2016	43,6	42,7	110,4	63,0	71,1	54,7	174,8	157,4
	2015	44,5	43,5	104,2	68,2	73,3	60,2	208,4	174,6
	2014	44,6	43,5	93,5	72,2	72,2	63,8	218,5	189,4
Varkausrikokset	2017	8,1	8,0	19,1	10,0	11,6	10,3	54,8	23,0
	2016	8,8	8,7	18,5	11,1	13,7	10,5	64,4	25,5
	2015	9,2	9,1	22,0	12,8	15,0	12,4	66,7	30,2
	2014	9,8	9,6	16,7	13,6	13,3	12,5	79,4	33,1
Ryöstörikokset	2017	0,3	0,3	1,2	0,5	0,4	0,3	3,6	1,1
	2016	0,3	0,3	0,9	0,4	0,3	0,2	4,6	1,0
	2015	0,3	0,3	0,6	0,6	0,4	0,3	6,5	1,4
	2014	0,3	0,3	0,6	0,6	0,4	0,5	5,4	1,5
Petokset	2017	3,5	3,6	6,6	2,8	3,5	2,9	4,8	6,9
	2016	4,0	4,1	11,9	3,1	2,6	3,3	8,4	7,4
	2015	4,0	4,0	6,5	3,9	4,0	1,9	12,9	10,3
	2014	3,2	3,2	10,3	4,0	2,5	2,2	10,2	11,1
Pahoinpitelyrikokset	2017	4,1	3,9	8,4	9,6	8,7	4,9	22,3	25,5
	2016	4,3	4,1	11,8	9,8	7,2	6,5	27,1	26,6
	2015	4,6	4,3	8,7	10,6	7,9	7,2	33,6	29,5
	2014	4,9	4,6	7,2	11,6	9,4	7,2	31,6	32,9
Raiskausrikokset	2017	0,2	0,1	0,1	0,8	0,2	0,3	1,2	2,4
	2016	0,1	0,1	0,4	0,6	0,1	0,2	1,1	1,9
	2015	0,1	0,1	0,2	0,6	0,1	0,1	1,8	2,1
	2014	0,1	0,1	0,2	0,6	0,1	0,2	1,2	1,8
Rattijuopumukset	2017	2,9	2,9	8,1	4,4	9,2	4,9	3,3	9,5
	2016	2,9	2,8	5,8	4,1	8,5	4,4	2,7	9,0
	2015	3,0	2,9	6,1	4,3	8,0	5,6	3,6	10,0
	2014	2,9	2,9	5,6	4,3	8,2	5,2	3,3	9,9
Huumausainerikokset	2017	4,4	4,3	14,5	5,7	6,7	4,2	21,1	13,7
	2016	4,0	3,9	11,1	5,6	5,5	3,5	16,8	14,4
	2015	3,9	3,8	9,1	5,4	5,1	4,4	18,7	14,1
	2014	3,6	3,5	6,4	5,2	3,7	5,3	21,0	13,7

Liitetaulukko 3. Varkausrikoksien ilmoitettuja kohteita 2013-2017

Omaisuusluokka	2013	2014	2015	2016	2017
Ajoneuvojen osat ja tarvikkeet, rekisteröimättömät ajoneuvot ja niiden perävaunut	4 403	4 498	4 336	3 658	3 558
Alkoholijuomat	3 898	4 601	4 332	3 637	2 942
Arvopaperit ja asiakirjat	18 126	16 812	14 668	12 831	12 415
Astiat, käyttöesineet ja pöytähopeat	1 865	1 852	1 721	1 197	918
Elintarvikkeet	1 478	1 874	1 495	1 328	1 159
Kassit, salkut, laukut ja lompakot	7 169	6 769	5 868	5 076	4 543
Kellot	1 054	1 251	1 077	922	681
Kemikaalit	3 867	3 534	2 027	1 664	1 700
Koriste- ja keräilyesineet, taide-esineet, mitalit	1 393	1 440	1 624	1 061	889
Korut, jalokivet ja jalometallit	11 336	9 247	8 285	4 767	3 475
Maksuvälineet	13 333	12 645	10 558	8 846	8 504
Matkustusasiakirja	1 073	1 113	1 066	1 075	1 118
Muu omaisuus	9 939	10 227	9 030	6 673	5 917
Optiset välineet, valokuvausvälineet ja lääketieteelliset laitteet	4 379	4 216	3 800	2 695	2 317
Polkupyörät ja tarvikkeet	21 858	23 866	22 963	20 695	19 657
Puhelimet ja tarvikkeet	13 120	11 795	10 215	8 968	8 174
Rakennus- ja sähkötarvikkeet	3 153	3 041	2 960	2 180	1 916
Tietokoneet ja tarvikkeet	4 903	4 864	4 667	4 147	3 137
Työkoneet ja työkalut	13 150	14 655	13 500	11 762	10 962
Urheilu-, retkeily- ja kalastusvälineet	3 460	3 980	3 588	2 395	2 154
Vaatetusesineet	6 114	6 917	6 474	4 543	4 054
Veneet ja venetarvikkeet	1 040	1 212	1 081	715	730
Venemoottorit, moottorin osat	1 331	1 893	1 451	1 240	808
Viihde-elektroniikka	4 502	4 579	3 954	2 960	2 629

Liitetaulukko 4. Eräisiin rikoksiin syylliseksi epäilty ja koko väestö valtionveronalaisen tulon (euroa) mukaan 2017, 15 vuotta täyttäneet

Rikokset		Yhteensä	- 2 499	2 500 - 4 999	5 000 - 9 999	10 000 - 19 999	20 000 - 39 999	40 000 - 79 999	80 000 ja yli
1 Rikokset ja rikkomukset yhteensä	epäilty	641 064	107 779	24 627	84 501	97 169	173 660	121 696	31 632
	%	100,0	16,8	3,8	13,2	15,2	27,1	19,0	4,9
2 Rikoslakirikokset	epäilty	276 548	80 946	17 104	61 887	45 580	45 479	20 727	4 825
	%	100,0	29,3	6,2	22,4	16,5	16,4	7,5	1,7
3 Rikokset A-F	epäilty	230 362	75 922	15 022	57 774	37 801	30 657	10 753	2 433
	%	100,1	33,0	6,5	25,1	16,4	13,3	4,7	1,1
Omaisuusrikokset	epäilty	86 756	34 479	6 213	22 560	13 383	7 565	2 051	505
	%	100,0	39,7	7,2	26,0	15,4	8,7	2,4	0,6
Varkausrikokset	epäilty	41 635	18 521	3 200	12 124	5 331	2 066	358	35
	%	100,1	44,5	7,7	29,1	12,8	5,0	0,9	0,1
Ryöstörikokset	epäilty	1 434	794	147	314	137	39	3	-
	%	100,1	55,4	10,3	21,9	9,6	2,7	0,2	-
Vahingonteot	epäilty	7 956	3 133	617	1 913	1 099	902	238	54
	%	100,0	39,4	7,8	24,0	13,8	11,3	3,0	0,7
Kavallusrikokset	epäilty	1 305	240	63	184	259	401	128	30
	%	99,9	18,4	4,8	14,1	19,8	30,7	9,8	2,3
Petokset	epäilty	19 570	7 125	1 230	4 885	4 063	1 893	294	80
	%	100,1	36,4	6,3	25,0	20,8	9,7	1,5	0,4
Maksuvälinepetokset	epäilty	1 600	745	104	374	231	129	15	2
	%	100,0	46,6	6,5	23,4	14,4	8,1	0,9	0,1
Verorikokset	epäilty	1 999	329	56	343	434	470	264	103
	%	100,1	16,5	2,8	17,2	21,7	23,5	13,2	5,2
Väärennysrikokset	epäilty	1 961	619	205	408	393	239	81	16
	%	100,0	31,6	10,5	20,8	20,0	12,2	4,1	0,8
Velallisen epärehellisyys	epäilty	518	77	13	55	100	140	101	32
	%	100,0	14,9	2,5	10,6	19,3	27,0	19,5	6,2
Henkeen ja terveyteen kohdistuneet rikokset	epäilty	23 645	5 273	1 301	4 984	4 603	5 076	2 049	359
	%	100,1	22,3	5,5	21,1	19,5	21,5	8,7	1,5
Henkirikokset ja niiden yritykset	epäilty	64	19	3	16	15	8	3	-
	%	100,0	29,7	4,7	25,0	23,4	12,5	4,7	-
Pahoinpitelyrikokset	epäilty	21 702	4 868	1 222	4 684	4 234	4 687	1 801	206
	%	99,9	22,4	5,6	21,6	19,5	21,6	8,3	0,9
Seksuaalirikokset	epäilty	2 026	466	129	418	408	423	163	19
	%	99,9	23,0	6,4	20,6	20,1	20,9	8,0	0,9
Rattijuopumukset	epäilty	16 864	4 079	965	3 411	3 410	3 614	1 209	176
	%	99,9	24,2	5,7	20,2	20,2	21,4	7,2	1,0
Huumausainerikokset	epäilty	24 411	9 113	2 119	6 638	3 748	2 294	447	52
	%	100,0	37,3	8,7	27,2	15,4	9,4	1,8	0,2
4 Liikenneturvallisuuden vaarantaminen, liikennepako tieliikenteessä	epäilty	410 702	31 857	9 605	26 727	59 368	143 003	110 943	29 199
	%	100,0	7,8	2,3	6,5	14,5	34,8	27,0	7,1
KOKO VÄESTÖ	epäilty	4 591 285	353 200	103 719	416 087	1 058 741	1 667 421	840 425	151 692
	%	100,1	7,7	2,3	9,1	23,1	36,3	18,3	3,3

Liitetaulukko 5. Eräisiin rikoksiin syylliseksi epäilty ja koko väestö sosioekonomisen aseman mukaan 2017, 15 vuotta täyttäneet

Rikokset		Yhteensä	Yrittäjät	Ylemmät toimihenkilöt	Alemmat toimihenkilöt	Työntekijät	Opiskelijat	Eläkeläiset	Muut, tuntematon
1 Rikokset ja rikkomukset yhteensä	epäilty	641 064	56 825	64 609	85 369	110 455	75 823	76 392	171 591
	%	100,0	8,9	10,1	13,3	17,2	11,8	11,9	26,8
2 Rikoslakirikokset	epäilty	276 548	14 138	10 334	20 197	37 894	49 667	25 793	118 525
	%	100,0	5,1	3,7	7,3	13,7	18,0	9,3	42,9
3 Rikokset A-F	epäilty	230 362	9 652	5 410	13 146	27 449	41 905	21 141	111 659
	%	100,0	4,2	2,3	5,7	11,9	18,2	9,2	48,5
Omaisuusrikokset	epäilty	86 756	2 605	1 053	4 529	6 889	14 025	9 047	48 608
	%	99,9	3,0	1,2	5,2	7,9	16,2	10,4	56,0
Varkausrikokset	epäilty	41 635	598	253	1 275	2 377	6 678	5 218	25 236
	%	99,9	1,4	0,6	3,1	5,7	16,0	12,5	60,6
Ryöstörikokset	epäilty	1 434	14	9	37	72	377	91	834
	%	100,0	1,0	0,6	2,6	5,0	26,3	6,3	58,2
Vahingonteot	epäilty	7 956	226	136	458	944	2 089	643	3 460
	%	100,1	2,8	1,7	5,8	11,9	26,3	8,1	43,5
Kavallusrikokset	epäilty	1 305	94	35	304	169	111	144	448
	%	100,0	7,2	2,7	23,3	13,0	8,5	11,0	34,3
Petokset	epäilty	19 570	445	216	1 489	1 776	2 908	1 531	11 205
	%	100,1	2,3	1,1	7,6	9,1	14,9	7,8	57,3
Maksuvälinepetokset	epäilty	1 600	19	19	66	105	222	127	1 042
	%	100,0	1,2	1,2	4,1	6,6	13,9	7,9	65,1
Verorikokset	epäilty	1 999	303	91	156	292	146	291	720
	%	100,1	15,2	4,6	7,8	14,6	7,3	14,6	36,0
Väärennysrikokset	epäilty	1 961	130	35	179	140	194	163	1 120
	%	99,9	6,6	1,8	9,1	7,1	9,9	8,3	57,1
Velallisen epärehellisyys	epäilty	518	128	26	53	85	14	68	144
	%	99,9	24,7	5,0	10,2	16,4	2,7	13,1	27,8
Henkeen ja terveyteen kohdistuneet rikokset	epäilty	23 645	1 154	775	1 812	4 483	3 699	2 015	9 707
	%	100,1	4,9	3,3	7,7	19,0	15,6	8,5	41,1
Henkirikokset ja niiden yritykset	epäilty	64	3	1	4	8	4	13	31
	%	100,1	4,7	1,6	6,3	12,5	6,3	20,3	48,4
Pahoinpitelyrikokset	epäilty	21 702	993	613	1 615	4 183	3 455	1 732	9 111
	%	100,0	4,6	2,8	7,4	19,3	15,9	8,0	42,0
Seksuaalirikokset	epäilty	2 026	121	95	138	311	511	192	658
	%	100,1	6,0	4,7	6,8	15,4	25,2	9,5	32,5
Rattijuopumukset	epäilty	16 864	765	451	1 121	2 968	2 237	1 669	7 653
	%	100,0	4,5	2,7	6,6	17,6	13,3	9,9	45,4
Huumausainerikokset	epäilty	24 411	477	283	1 016	2 719	5 162	1 333	13 421
	%	100,1	2,0	1,2	4,2	11,1	21,1	5,5	55,0
4 Liikenneturvallisuuden vaarantaminen, liikennepako tieliikenteessä	epäilty	410 702	47 173	59 199	72 223	83 006	33 918	55 251	59 932
	%	100,1	11,5	14,4	17,6	20,2	8,3	13,5	14,6
KOKO VÄESTÖ	epäilty	4 591 285	242 617	511 966	827 633	663 854	415 423	1 381 842	547 950
	%	100,0	5,3	11,2	18,0	14,5	9,0	30,1	11,9

Liitetaulukko 6. Eräisiin rikoksiin syylliseksi epäillyt ja koko väestö pääasiallisen toiminnan mukaan 2017, 15 vuotta täyttäneet

Rikokset		Yhteensä	Työllinen	Työtön	Koululainen, opiskelija	Eläkeläinen	Muut työvoiman ulkopuolella olevat
1 Rikokset ja rikkomukset yhteensä	epäiltyt	641 064	308 931	106 016	85 735	73 316	67 066
	%	100,0	48,2	16,5	13,4	11,4	10,5
2 Rikoslakirikokset	epäiltyt	276 548	75 556	72 361	54 394	23 508	50 729
	%	100,0	27,3	26,2	19,7	8,5	18,3
3 Rikokset A-F	epäiltyt	230 362	49 203	67 925	45 723	18 912	48 599
	%	100,0	21,4	29,5	19,8	8,2	21,1
Omaisuusrikokset	epäiltyt	86 756	12 535	29 289	15 174	7 950	21 808
	%	100,0	14,4	33,8	17,5	9,2	25,1
Varkausrikokset	epäiltyt	41 635	3 329	14 938	7 412	4 629	11 327
	%	100,0	8,0	35,9	17,8	11,1	27,2
Ryöstörikokset	epäiltyt	1 434	70	432	439	69	424
	%	100,0	4,9	30,1	30,6	4,8	29,6
Vahingonteot	epäiltyt	7 956	1 391	2 216	2 358	588	1 403
	%	100,0	17,5	27,9	29,6	7,4	17,6
Kavallusrikokset	epäiltyt	1 305	597	285	116	136	171
	%	99,9	45,7	21,8	8,9	10,4	13,1
Petokset	epäiltyt	19 570	3 240	6 964	2 826	1 288	5 252
	%	100,0	16,6	35,6	14,4	6,6	26,8
Maksuvälinepetokset	epäiltyt	1 600	174	582	227	112	505
	%	100,1	10,9	36,4	14,2	7,0	31,6
Verorikokset	epäiltyt	1 999	858	413	149	281	298
	%	100,1	42,9	20,7	7,5	14,1	14,9
Väärennysrikokset	epäiltyt	1 961	456	647	210	79	569
	%	100,0	23,3	33,0	10,7	4,0	29,0
Velallisen epärehellisyys	epäiltyt	518	295	78	12	61	72
	%	100,0	56,9	15,1	2,3	11,8	13,9
Henkeen ja terveyteen kohdistuneet rikokset	epäiltyt	23 645	7 784	6 108	4 057	1 909	3 787
	%	100,0	32,9	25,8	17,2	8,1	16,0
Henkirikokset ja niiden yritykset	epäiltyt	64	15	18	4	13	14
	%	100,0	23,4	28,1	6,3	20,3	21,9
Pahoinpitelyrikokset	epäiltyt	21 702	6 997	5 776	3 785	1 631	3 513
	%	99,9	32,2	26,6	17,4	7,5	16,2
Seksuaalirikokset	epäiltyt	2 026	627	398	508	188	305
	%	100,0	30,9	19,6	25,1	9,3	15,1
Rattijuopumukset	epäiltyt	16 864	4 996	4 853	2 360	1 541	3 114
	%	100,0	29,6	28,8	14,0	9,1	18,5
Huumausainerikokset	epäiltyt	24 411	3 969	8 571	5 397	1 115	5 359
	%	100,1	16,3	35,1	22,1	4,6	22,0
4 Liikenneturvallisuuden vaarantaminen, liikennepako tieliikenteessä	epäiltyt	410 702	259 728	38 091	40 012	54 404	18 467
	%	99,9	63,2	9,3	9,7	13,2	4,5
KOKO VÄESTÖ	epäiltyt	4 591 285	2 256 459	374 862	411 925	1 368 473	179 566
	%	100,0	49,1	8,2	9,0	29,8	3,9

Liitetaulukko 7. Eräisiin rikoksiin syylliseksi epäilty ja koko väestö koulutuksen mukaan 2017, 15 vuotta täyttäneet

Rikokset		Yhteensä	Perusaste	Toinen aste	Alin korkea-aste	Alempi korkeakouluaste	Ylempi korkeakouluaste/tutkijakoulutus
1 Rikokset ja rikkomukset yhteensä	epäilty	641 064	245 984	249 843	43 322	52 234	49 681
	%	100,0	38,4	39,0	6,8	8,1	7,7
2 Rikoslakirikokset	epäilty	276 548	159 170	92 882	8 293	9 402	6 801
	%	100,1	57,6	33,6	3,0	3,4	2,5
3 Rikokset A-F	epäilty	230 362	144 743	71 754	5 373	5 198	3 294
	%	99,9	62,8	31,1	2,3	2,3	1,4
Omaisuusrikokset	epäilty	86 756	58 998	24 066	1 802	1 141	749
	%	100,0	68,0	27,7	2,1	1,3	0,9
Varkausrikokset	epäilty	41 635	29 951	10 629	546	266	243
	%	99,9	71,9	25,5	1,3	0,6	0,6
Ryöstörikokset	epäilty	1 434	1 189	239	4	2	-
	%	100,0	82,9	16,7	0,3	0,1	-
Vahingonteot	epäilty	7 956	5 247	2 423	124	106	56
	%	100,1	66,0	30,5	1,6	1,3	0,7
Kavallusrikokset	epäilty	1 305	556	460	164	87	38
	%	100,0	42,6	35,2	12,6	6,7	2,9
Petokset	epäilty	19 570	13 412	5 442	401	211	104
	%	99,9	68,5	27,8	2,0	1,1	0,5
Maksuvälinepetokset	epäilty	1 600	1 242	335	15	5	3
	%	99,9	77,6	20,9	0,9	0,3	0,2
Verorikokset	epäilty	1 999	889	823	132	77	78
	%	100,1	44,5	41,2	6,6	3,9	3,9
Väärennysrikokset	epäilty	1 961	1 184	590	93	39	55
	%	100,0	60,4	30,1	4,7	2,0	2,8
Velallisen epärehellisyys	epäilty	518	172	235	46	44	21
	%	100,1	33,2	45,4	8,9	8,5	4,1
Henkeen ja terveyteen kohdistuneet rikokset	epäilty	23 645	12 525	9 124	600	829	567
	%	100,0	53,0	38,6	2,5	3,5	2,4
Henkirikokset ja niiden yritykset	epäilty	64	39	23	1	1	-
	%	100,0	60,9	35,9	1,6	1,6	-
Pahoinpitelyrikokset	epäilty	21 702	11 655	8 443	509	678	417
	%	99,9	53,7	38,9	2,3	3,1	1,9
Seksuaalirikokset	epäilty	2 026	1 081	709	80	125	31
	%	100,0	53,4	35,0	3,9	6,2	1,5
Rattijuopumukset	epäilty	16 864	8 856	6 705	559	420	324
	%	100,0	52,5	39,8	3,3	2,5	1,9
Huumausainerikokset	epäilty	24 411	15 854	8 063	110	271	113
	%	100,0	64,9	33,0	0,5	1,1	0,5
4 Liikenneturvallisuuden vaarantaminen, liikennepako tieliikenteessä	epäilty	410 702	101 241	178 089	37 949	47 036	46 387
	%	100,1	24,7	43,4	9,2	11,5	11,3
KOKO VÄESTÖ	epäilty	4 591 285	1 340 669	1 850 762	441 465	499 504	458 885
	%	100,0	29,2	40,3	9,6	10,9	10,0

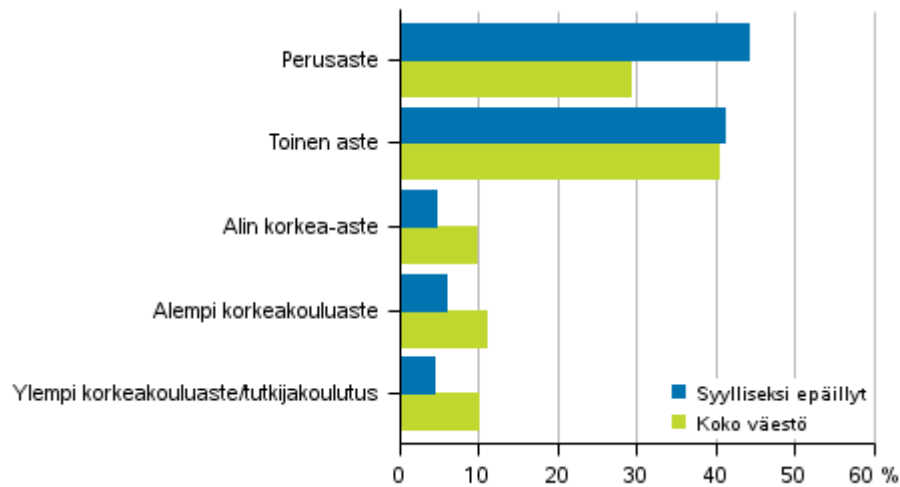
Liitetaulukko 8. Rikoslakirikoksiin syylliseksi epäillyt henkilöt syntyperän, ikäluokan ja sukupuolen mukaan ja epäiltyjen osuus väestöstä 2017

Syntyperä ja ikäluokka		Sukupuoli yhteensä		Mies		Nainen	
		epäiltyjen lkm	epäiltyjen osuus väestöstä %	epäiltyjen lkm	epäiltyjen osuus väestöstä %	epäiltyjen lkm	epäiltyjen osuus väestöstä %
Syntyperä yhteensä	Ikäluokka yhteensä	126 056	2,3	97 842	3,6	28 214	1,0
	0 - 14	5 601	0,6	4 153	0,9	1 448	0,3
	15 - 17	7 712	4,3	6 225	6,8	1 487	1,7
	18 - 20	12 872	7,0	10 148	10,8	2 724	3,0
	21 - 24	14 121	5,2	11 048	7,9	3 073	2,3
	25 - 29	14 374	4,1	11 212	6,3	3 162	1,9
	30 - 39	24 898	3,5	19 343	5,3	5 555	1,6
	40 - 49	19 223	2,9	14 650	4,3	4 573	1,4
	yli 50	27 255	1,2	21 063	2,0	6 192	0,5
Suomalaistaustainen yhteensä	Ikäluokka yhteensä	111 136	2,2	85 637	3,4	25 499	1,0
	0 - 14	4 905	0,6	3 642	0,9	1 263	0,3
	15 - 17	7 063	4,3	5 697	6,7	1 366	1,7
	18 - 20	11 778	6,9	9 219	10,5	2 559	3,0
	21 - 24	12 445	4,9	9 612	7,5	2 833	2,3
	25 - 29	11 913	3,9	9 095	5,8	2 818	1,9
	30 - 39	20 582	3,3	15 757	5,0	4 825	1,6
	40 - 49	16 821	2,8	12 771	4,1	4 050	1,4
	yli 50	25 629	1,2	19 844	1,9	5 785	0,5
Suomalaistaustainen, syntynyt Suomessa	Ikäluokka yhteensä	108 921	2,1	84 012	3,4	24 909	1,0
	0 - 14	4 793	0,6	3 560	0,9	1 233	0,3
	15 - 17	6 941	4,2	5 608	6,7	1 333	1,7
	18 - 20	11 569	6,8	9 047	10,4	2 522	3,0
	21 - 24	12 215	4,9	9 453	7,4	2 762	2,3
	25 - 29	11 608	3,8	8 888	5,7	2 720	1,8
	30 - 39	19 878	3,3	15 243	4,9	4 635	1,6
	40 - 49	16 404	2,8	12 458	4,1	3 946	1,4
	yli 50	25 513	1,2	19 755	1,9	5 758	0,5
Suomalaistaustainen, syntynyt ulkomailta	Ikäluokka yhteensä	2 215	4,4	1 625	6,2	590	2,4
	0 - 14	112	1,2	82	1,7	30	0,6
	15 - 17	122	5,2	89	7,4	33	2,8
	18 - 20	209	10,6	172	16,7	37	3,9
	21 - 24	230	9,4	159	12,9	71	5,9
	25 - 29	305	7,5	207	9,9	98	5,0
	30 - 39	704	5,4	514	7,6	190	3,1
	40 - 49	417	3,6	313	5,2	104	1,9
	yli 50	116	2,0	89	3,0	27	1,0

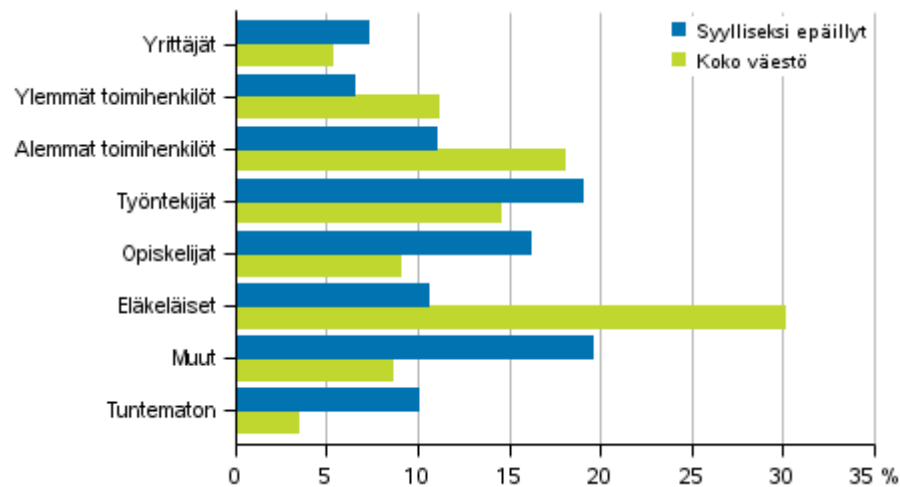
Syntyperä ja ikäluokka		Sukupuoli yhteensä		Mies		Nainen	
		epäiltyjen lkm	epäiltyjen osuus väestöstä %	epäiltyjen lkm	epäiltyjen osuus väestöstä %	epäiltyjen lkm	epäiltyjen osuus väestöstä %
Ulkomaalaistaustainen yhteensä	Ikäluokka yhteensä	14 688	4,0	12 000	6,4	2 688	1,5
	0 - 14	694	1,0	510	1,4	184	0,5
	15 - 17	642	5,4	521	8,0	121	2,2
	18 - 20	1 074	8,8	913	14,1	161	2,8
	21 - 24	1 626	7,9	1 392	13,1	234	2,4
	25 - 29	2 409	6,1	2 069	10,0	340	1,8
	30 - 39	4 262	5,1	3 539	7,9	723	1,9
	40 - 49	2 370	4,1	1 850	6,2	520	1,9
	yli 50	1 611	2,3	1 206	3,7	405	1,1
Ulkomaalaistaustainen, syntynyt Suomessa	Ikäluokka yhteensä	1 063	1,8	840	2,8	223	0,8
	0 - 14	312	0,7	224	1,0	88	0,4
	15 - 17	179	4,5	142	7,1	37	1,9
	18 - 20	280	8,6	238	14,5	42	2,6
	21 - 24	214	7,7	174	11,9	40	3,0
	25 - 29	40	6,5	28	8,6	12	4,1
	30 - 39	0	0	0	0	0	0
	40 - 49	0	0	0	0	0	0
	yli 50	28	1,3	26	2,4	0	0
Ulkomaalaistaustainen, syntynyt ulkomailla	Ikäluokka yhteensä	13 625	4,4	11 160	7,1	2 465	1,7
	0 - 14	382	1,6	286	2,3	96	0,8
	15 - 17	463	5,8	379	8,5	84	2,4
	18 - 20	794	8,8	675	14,0	119	2,8
	21 - 24	1 412	8,0	1 218	13,3	194	2,3
	25 - 29	2 369	6,1	2 041	10,0	328	1,8
	30 - 39	4 253	5,1	3 532	7,9	721	1,9
	40 - 49	2 369	4,1	1 849	6,2	520	1,9
	yli 50	1 583	2,3	1 180	3,7	403	1,1
Tuntematon	Ikäluokka yhteensä	232	0	205	0	27	0
	0 - 14	0	0	0	0	0	0
	15 - 17	0	0	0	0	0	0
	18 - 20	20	0	16	0	0	0
	21 - 24	50	0	44	0	0	0
	25 - 29	52	0	48	0	0	0
	30 - 39	54	0	47	0	0	0
	40 - 49	32	0	29	0	0	0
	yli 50	15	0	13	0	0	0

Liitekuviot

Liitekuvio 1. Rikoslakirikoksiin syylliseksi epäilty ja koko väestö koulutusasteen mukaan 2017, 15 vuotta täyttäneet

Liitekuvio 2. Rikoslakirikoksiin syylliseksi epäilty ja koko väestö sosioekonomisen aseman mukaan 2017, 15 vuotta täyttäneet

Laatuseloste: Rikos- ja pakkokeinotilasto

1. Tilastotietojen relevanssi

Rikos- ja pakkokeinotilasto keskittyy rikollisuutta koskevien alueellisten jakaumien sekä poliisin, tullin ja rajavartiolaitoksen käyttämien pakkokeinojen kuvaamiseen.

Pakkokeinojen osalta alueluokituksena on poliisilaitos, rikosten osalta kunta.

Rikosten osalta tilastossa kuvataan poliisin, tullin ja rajavartiolaitoksen tietoon tulleita rikoksia. Tilastossa kuvataan ilmoitettujen rikosten lukumäärien lisäksi myös selvitettyjen rikosten määrä sekä selvitettyihin rikoksiin syylliseksi epäiltyjen määrä. Syylliseksi epäillyistä kerrotaan ikä, sukupuoli, kansalaisuus sekä joitain sosioekonomisia taustatekijöitä. Tilasto sisältää tietoja myös joidenkin rikosten uhreista sekä perheväkivallasta.

Tilastolla kuvataan vain rikoksia, joista on tehty rikosilmoitus, sakkomääräys, rangaistusvaatimusilmoitus tai annettu rikesakko. Suuri osa rikoksista jää piiloon, toisin sanoen ne eivät tule tietoon tai niitä ei rikoksina ilmoiteta. Tilastoitujen rikosten määriin vaikuttavat esimerkiksi muutokset valvonnassa, lainsäädännössä sekä kansalaisten halukkuudessa ilmoittaa rikoksista poliisille.

Tilasto kuvaa rikoksia, jotka ovat tulleet tietoon tilastokauden aikana. Rikos voi olla tapahtunut aiemminkin. Selvitetty rikokset tilastoidaan rikoksen selvitysvuoden mukaan, vaikka rikos olisi tullut tietoon aiemmin.

Rikoksella tarkoitetaan tekoa, josta lainsäädännössä on säädetty rangaistus. Poliisin, tullin ja rajavartiolaitoksen tehtävänä on tutkia rikos, suorittaa esitutkinta ja jättää selvitetty rikos syyttäjän harkintaan. Lievemmissä tapauksissa laissa säädetyn perusteiden mukaan rikos jättää ilmoittamatta syyttäjälle.

Rikos kirjataan tehdyksi rikoksen tekopaikan mukaan.

Pääsääntönä on, että henkilö esitetään tilastossa yhtä monta kertaa kuin häntä epäillään rikoksesta (henkilöiden bruttomäärä). Tilastoyksikkönä on käytetty rikosta. Mikäli useita henkilöitä on yhdessä ryhtynyt samaan rikokseen, rikosten lukumääräksi on merkitty yksi.

Lukuihin sisältyvät rikoksen yritykset, poikkeuksena erillisenä ryhmänä esitettävät tapon, murhan ja surman yritykset sekä tuhotyön yritykset. Avunanto ja yllytys rikokseen esitetään sen rikoksen nimikkeellä, johon osallisuudesta on kysymys.

Tilasto sisältää myös tietoja kunnallisesta pysäköinninvalvonnasta sekä eräistä poliisin, tullin ja rajavartiolaitoksen suorittamista tehtävistä kuten itsemurhien, hirvieläinkolarien, palonsyiden yms. tutkimuksista. Nämä luvut kuvaavat poliisin tehtäviä, eivätkä siten ole suoraan tulkittavissa esimerkiksi itsemurhien määräksi. Itsemurhien määrää kuvataan Tilastokeskuksen kuolemansyyt-tilastossa osoitteessa <http://www.tilastokeskus.fi/til/ksyyt/index.html>

Pakkokeinot

Tilasto sisältää tiedot pakkokeinolakiperusteisista pakkokeinoista. Niillä pyritään poikkeuksetta rikoksen selvittämiseen. Lisäksi tilasto sisältää ns. poliisilakiperusteiset kiinniotot, niillä taas pyritään suojaamaan kohteena olevaa henkilöä itseään tai estämään kohtuuton häiriön tai vahingon aiheuttaminen.

Poliisilakiperusteisen kiinnioton kohteeksi joutuneista henkilöistä käytetään usein nimitystä 'päihtyneenä säilöönnotetut', joita heistä on valtaosa. Poliisilakiperusteista kiinniottoa ei ole kuitenkaan rajattu pelkästään päihtyneisiin.

Lisäksi tilasto sisältää ulkomaalaislakiperusteisia pakkokeinoja, joista esimerkkinä voidaan mainita 'ulkomaalaisen säilöönnotto'. Osan pakkokeinoista voi päättää poliisi itse, osa edellyttää tuomioistuimen päätöstä. Tilastossa pakkokeinot, joiden lyhenne päättyy O -kirjaimen, ovat tuomioistuimen hyväksymiä. Lähestymiskielloista mukana ovat sekä poliisin määräämät väliaikaiset lähestymiskiellot että käräjäoikeuden määräämät lähestymiskiellot.

Tilasto ei sisällä tietoja telekuuntelusta, televalvonnasta eikä teknisestä tarkkailusta pakkokeinona. Tilasto ei myöskään sisällä tietoja liiketoimintakielloista. Liiketoimintakielloista on saatavissa tietoa Syytetyt, tuomitut ja rangaistukset –tilastosta osoitteesta <http://www.tilastokeskus.fi/til/syyttr/index.html>.

Tilasto kuvaa pakkokeinoja, joita on käytetty kalenterivuoden aikana. Niiden taustalla oleva rikos on voinut tapahtua aiemmin.

Pakkokeinoissa voi olla useampia yleisperusteita, mutta tilastossa ja tietokantataulukoissa esitetään vain yksi peruste pakkokeinoa kohden. Tähän ratkaisuun on päädytty tulkinnan helpottamiseksi ja koska tilastossa kuvataan pakkokeinon kohteiksi joutuneita henkilöitä.

Pääasiallisen toiminnan käsite kuvaa henkilön taloudellisen toiminnan laatua. Tässä tilastossa pääasiallinen toiminta on ryhmitelty seuraavasti:

- työlliset
- työttömät
- opiskelijat, koululaiset
- eläkeläiset, työttömyyseläkeläiset
- muut työvoiman ulkopuolella olevat
- ei väestötietoja

Luokitus perustuu tietoihin henkilön toiminnasta vuoden viimeisellä viikolla. Tiedot pääasiallisesta toiminnasta perustuvat eri rekistereistä saatuihin tietoihin. 0–14-vuotiaat kuuluvat ryhmään 'opiskelija, koululainen'. Tieto kuvaa henkilön toimintaa vuonna 2015.

Koulutusaste on tässä tilastossa ryhmitelty seuraavasti:

- perusaste
- keskiaste
- alin korkea-aste
- alempi korkeakouluaste
- ylempi korkeakouluaste
- alle 15-vuotiaat
- ei väestötietoja

Tiedot henkilön koulutuksesta saadaan Tilastokeskuksen tutkintorekisteristä. Käytetyt tiedot ovat vuodelta 2016.

Sosioekonomisen aseman muodostaminen henkilölle perustuu tietoihin henkilön pääasiallisesta toiminnasta, ammatista, ammattiasemasta sekä toimialasta. Sosioekonominen asema on tässä tilastossa ryhmitelty seuraavasti:

- yrittäjät
- ylemmät toimihenkilöt
- alemmat toimihenkilöt
- työntekijät
- opiskelijat
- eläkeläiset
- muut
- tuntematon
- ei väestötietoja

7–15-vuotiaat on sijoitettu ryhmään 'opiskelijat' ja 0–6-vuotiaat ryhmään 'muut'. Luokkaan 'muut' kuuluvat pitkäaikaistyöttömät ja muualla luokittelemattomat. Käytetyt tiedot ovat vuodelta 2015.

Valtionveronalaiset tulot: Ansiotulot + pääomatulot. Tiedot perustuvat verohallituksen verotietokannan valtionveronalaisia tuloja koskeviin tietoihin. Ryhmään 'muut' sisältyy tulottomat ja tuntemattomat rekisteröityyn väestöön kuuluvat (vakinaisesti ja tilapäisesti Suomessa asuvat), mutta ei henkilötunnuksettomat. Käytetyt tiedot ovat vuodelta 2016.

Käytettävissä olevat tulot: Käytettävissä olevat tulot = palkkatulot + yrittäjätulot + omaisuustulot + saadut tulonsiirrot - maksetut tulonsiirrot. Käytetyt tiedot ovat vuodelta 2016 ja niiden kuvaamiseen käytetään samaa luokitusta kuin valtionveronalaisien tulojen kuvaamiseen.

Syntyperä: Henkilö on suomalaista syntyperää, jos vähintään hänen toinen vanhempansa on syntynyt Suomessa. Ulkomaista syntyperää ovat ne henkilöt, joiden molemmat vanhemmat tai ainoa tiedossa oleva vanhempi on syntynyt ulkomailla. Lisäksi luokittelussa on henkilön syntymämaa: Suomessa tai ulkomailla.

Pääasiallisen toiminnan, koulutusasteen, sosioekonomisen aseman ja valtionveronalaisten tulojen ryhmään 'ei väestötietoja' kuuluvat sellaiset henkilöt, joilla ei ole suomalaista henkilötunnusta. Tällaisia henkilöitä ovat Suomessa rekisteröityyn väestöön kuulumattomat, kuten turistit ja muut Suomessa väliaikaisesti vierailevat.

2. Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus

Tilasto perustuu kokonaisaineistoon. Tilaston perusaineisto on saatu poliisin käytössä olevasta automaattiseen tietojenkäsittelyyn perustuvasta rikosilmoitusjärjestelmästä, josta tässä yhteydessä käytetään lyhennettä PATJA.

3. Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Tilastokeskukseen toimitettu neljännesvuosiaineisto tarkentuu tilastovuoden aikana poliisin tutkinnan edetessä. Vuosiaineistosta tilastovuotta seuraavan vuoden maaliskuussa poimittavat tiedot poikkeavat jossain määrin neljännesaineiston tiedoista.

Tilastossa ovat kaikki edellä mainitut poliisin määräämät pakkokeinot ja kaikki poliisin tuomioistuimen päätettäväksi jättämät pakkokeinot. Suhteellisen harvinaiset tapaukset, joissa tuomioistuin ei ole hyväksynyt pakkokeinoja tai on muuttanut sitä, eivät välttämättä näy tilastossa.

Nykyiset tilastot kuvaavat hyvin rikollisuutta ja sen muutoksia. Tilastokeskuksessa on analysoitu rikosilmoitusaineistosta tapausten selosteosat vuoden 1998 väkisinmakaamisten ja törkeiden pahoinpitelyjen sekä vuoden 2007 lapsen seksuaalisten hyväksikäyttöjen ja törkeiden ryöstöjen osalta. Selosteet olivat laadultaan hyviä. Rikosten lukumäärätiedot ja rikoksista rekisteriin kirjatut tiedot olivat selosteiden kanssa yhtäpitäviä. PATJA-järjestelmään kirjattavat tiedot osoittautuivat luotettaviksi. Tilastojen perusaineistona PATJA-järjestelmää voidaan pitää hyvänä.

Väärennysrikoksiin syylliseksi epäiltyjen määrä oli poikkeuksellisen suuri vuonna 2007. Tämä johtuu Imatralla ilmi tulleesta rikossarjasta.

Vuonna 2010 Pohjanmaalla raiskausrikosten lisääntyminen johtui yhteen rikosilmoitukseen kirjatusta usean osateon käsittävistä tapahtumasarjasta.

Lievät pahoinpitelyt siirtyivät vuoden 2011 alusta virallisen syytteen alaisiksi silloin, kun ne kohdistuvat alaikäiseen, tekijälle läheiseen henkilöön tai henkilöön, joka suorittaa työtehtäviään. Tähän asti rankaiseminen lievästä pahoinpitelystä on edellyttänyt, että uhri vaatii tekijälle rangaistusta. Jatkossa esitutkinnan käynnistäminen ja tekijän saattaminen vastuuseen eivät ole enää riippuvaista uhrin tahdosta.

4. Tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Tietoon tullutta rikollisuutta kuvaavat neljännesvuosiaineistot poimitaan poliisin PATJA-järjestelmästä kaksi kuukautta neljänneksen päättymisen jälkeen ja tiedot valmistuvat tilastokautta seuraavan kolmen kuukauden kuluessa.

Tietoon tullut rikollisuus vuositilaston perusaineisto poimitaan poliisin PATJA-järjestelmästä tilastovuotta seuraavan maaliskuun puolivälissä. Tulokset valmistuvat toukokuun aikana.

Pakkokeinojen aineisto poimitaan poliisin PATJA-järjestelmästä tilastovuotta seuraavan helmikuun alussa. Tulokset valmistuvat helmi-maaliskuun aikana.

5. Tietojen saatavuus ja läpinäkyvyys

Tietoon tullut rikollisuus –vuositilasto julkaistaan toukokuun loppuun mennessä.

Tietoon tullut rikollisuus –neljännesvuositilasto julkaistaan 4 kertaa vuodessa tilastokautta seuraavan kolmen kuukauden kuluessa.

Pakkokeinojen tilasto julkaistaan vuosittain helmi–maaliskuussa.

Perheväkivaltatilasto perustuu rikostilaston vuosiaineistoon sekä väestötilastoihin. Tilasto julkaistaan touko–kesäkuussa.

Tarkempia tietoja rikos- ja pakkokeinotilastosta löytyy tilaston www-sivuilta. Lisätietoja voi pyytää myös Tilastokirjaston tietopalvelusta sekä oikeustilastojen asiantuntijoilta. Mahdollisuudesta saada tilastoaineistoja tutkimuskäyttöön voi tiedustella Tilastokeskuksen tutkijapalvelusta.

Tietoja poliisin, tullin ja rajavartiolaitoksen tietoon tulleista rikoksista sekä pakkokeinoista on Tilastokeskuksen maksuttomassa StatFin-tilastopalvelussa osoitteessa http://pxnet2.stat.fi/PXWeb/pxweb/fi/StatFin/StatFin_oik_rpk/?tablelist=true.

Rikos- ja pakkokeinotilaston www-sivut: <http://www.tilastokeskus.fi/til/rpk/index.html>

Tilastokirjaston tietopalvelu: <http://www.tilastokeskus.fi/tup/tilastokirjasto/info.html> tai puhelimitse arkena ma–pe klo 9.00–16.00 numerosta 029 551 2220.

Oikeustilastojen yhteydenottolomake: <http://www.stat.fi/til/rpk/yht.html>

Poliisin tietoon tullut rikollisuus –tilasto ja pakkokeinot –tilasto yhdistettiin maaliskuussa 2015. Tätä aiemmin julkaistut tiedot löytyvät tilastojen vanhoilta kotisivuilta. Poliisin tietoon tullut rikollisuus -tilaston www-sivut: <http://www.tilastokeskus.fi/til/polrik/index.html> ja Pakkokeinot-tilaston www-sivut: <http://tilastokeskus.fi/til/pkei/index.html>

6. Tilastojen vertailukelpoisuus

Tilastoissa käytetään julkaisuhetkenä voimassa olevaa alueluokitusta. Taulukoissa, joissa esitetään muutos edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan, aikaisempien vuosien luvut on muutettu vastaamaan uusinta alueluokitusta, jotta tilastot olisivat vertailukelpoisia.

Pakkokeinoissa alueluokituksena käytetään julkistamishetkellä voimassa olevaa poliisilaitosluokitusta. Poliisilaitosten määrä väheni vuoden 2009 alusta 90:stä 24:ään. Vuodesta 2009 lähtien tiedot esitetään uuden poliisilaitosjaon mukaisesti. Tilastokeskuksen StatFin-tilastopalveluun jäävät lisäksi vuodet 2004–2008 aikaisempien poliisilaitosten mukaisesti tehtyinä. Vuonna 2014 poliisilaitosten määrä laski 12:sta ja vuoden 2013 pakkokeinot on tilastoitu uudella poliisilaitosjaolla.

Lainmuutokset vaikeuttavat vertailua eri vuosien ja eri rikostyyppien välillä.

Tilastoilla kuvataan yksittäisten rikosten määriä. Suuret rikossarjat saattavat paljastuessaan aiheuttaa kymmenien, joissain tapauksissa jopa tuhansien rikosten lisäyksen tilastossa. Seuraavana vuonna luvut useimmiten palaavat entiselleen. Ongelma korostuu, kun tehdään suhteellisen harvinaisista rikoksista alueellisia vertailuja rikollisuuskehityksestä.

Rikosten määrän laskentaperusteissa tapahtuvat muutokset vaikeuttavat rikosten määrän vertailtavuutta eri vuosina. Kun esimerkiksi petosten lukumäärän laskentaperuste muuttui 1991, niin muutos ei vaikuttanut pelkästään petosten määrään, vaan myös rikosten kokonaislukumäärän vertailtavuus edellisiin vuosiin vaikeutui.

Tilastoitujen rikosten määriin vaikuttavat esimerkiksi muutokset poliisin valvonnassa, lainsäädännössä sekä kansalaisten halukkuudessa ilmoittaa rikoksista poliisille.

Suomen virallisessa tilastossa (sarja XXIII, uusi sarja Oikeus) on julkaistu Poliisin tietoon tullut rikollisuus -tilastoa vuodesta 1927 lähtien. Tietojen saanti perustuu valtioneuvoston päätökseen 11.12.1926 (nro 321/1926), jolla poliisipiirit on määrätty antamaan oikeustilastoja varten tiedot tietoon tulleista rikoksista. Sisäasiainministeriö ja Tilastokeskus ovat sopineet tiedonkeruun ja tietosisällön myöhemmistä muutoksista. Kaudelle 1971–1979 sisäasiainministeriö on antanut ohjeet Poliisin käskylehdessä nro 2/1971 ja vuodesta 1980 lähtien kiertokirjeessä 7.12.1979 nro 4616/402/79. Vuodelle 1991 ohjeet on annettu kirjeessä 15.3.1991 nro 900/69/91 ja vuodesta 1992 alkaen 31.1.1992 päivytyssä kirjeessä. Myös vuosina 1938, 1945 ja 1951 on tehty muutoksia, joilla on ollut huomattava vaikutus tilaston sisältöön.

Vuodesta 1954 lähtien Poliisin, tullin ja rajavartiolaitoksen tietoon tullut rikollisuus-tilaston yhteydessä on julkaistu tietoja myös tullirikoksista.

Maksuttoman Statfin –tietopalvelun poliisin, tullin ja rajavartiolaitoksen tietoon tullut rikollisuus- tietojen aikasarjat alkavat vuodesta 1980.

Vuoden 2010 alussa lukuihin lisättiin tullin ja rajavartiolaitoksen tietoon tulleet rikokset. Nämä tiedot esitetään vuodesta 2009 alkaen. Muutos lisäsi kaikkien rikosten lukumääriä noin kaksi prosenttia. Huumausainerikokset lisääntyivät muutoksen johdosta 6-8 prosenttia.

Vuoden 2012 loppuvuoden ja vuoden 2013 alkuvuoden liikenneturvallisuuden vaarantamista koskevat luvut eivät ole täysin vertailukelpoisia, sillä tuli ilmi, että automaattisen liikennevalvonnan loppuvuonna 2012 havaitsemia ylinopeuksia on kirjattu vuoden 2013 alkupuolelle.

Pakkokeinoja on tilastoitu samankaltaisesti vuodesta 2002 lähtien.

Lainmuutokset vaikeuttavat myös pakkokeinojen vertailua eri vuosien ja eri pakkokeinotyyppien välillä. Esimerkiksi henkilökatsastukseen sisältyvä DNA-tunnisteiden ottoa koskeva lainsäädäntö muuttui 2004 alusta (Laki henkilötietojen käsittelystä poliisitoimesta 22.8.2003/761 ja Pakkokeinolaki 27.6.2003/646). Muutos aiheutti sen, että DNA-tunnisteiden otto muuttui normaaliksi tutkimusrutiiniksi. Pakkokeinojen määriin voivat vaikuttaa esimerkiksi muutokset poliisin rikostutkimuskäytännöissä tai päihytyneiden huollossa.

RIKOS:

Uusi tieliikennelaki(267/81) tuli voimaan 1.4.1982. Tilastossa lakia sovellettiin vuoden alusta lähtien. Luvut eivät lainmuutoksesta johtuen vastanneet aikaisempien vuosien lukumääriä eri liikennetikostyypeissä.

Rikesakkolaki (66/83) ja Laki rikesakosta tieliikenteessä (68/83) tulivat voimaan 1.9.1983. Lain mukaan voidaan tieliikennelain (267/81) tai sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten rikkomisesta antaa rikesakko, mikäli rikkomuksen katsotaan aiheuttaneen vain vähäistä vaaraa tai haittaa.

Poliisin antamat rikesakot 1.9.1983 lähtien sisältyvät tilastoon.

Kavallusrikosten tilastointikäytäntöä muutettiin vuodesta 1983 lähtien, usean osateon käsittävät kavallusrikokset tilastoidaan yhtenä rikoksena.

1.1.1991 tuli voimaan laki rikoslain muutoksesta (769/90), muutos koski omaisuus-, vaihdanta- ja talousrikoksia. Muutos oli rikoslain kokonaisuudistuksen ensimmäinen vaihe, se sisälsi myös senkaltaisia periaatteellisia muutoksia, että eräiden rikosluokkien osalta vertailtavuus aikaisempiin vuosiin katkesi. Tuli uusia rikosnimikkeitä, ja osin myös samoina säilyneiden nimikkeiden sisältö muuttui. Ongelmallisia tässä suhteessa ovat irtaimen omaisuuden luvatonta käyttöä koskevat rikokset, ja niistä erityisesti ns. moottoriajoneuvojen anastukset, petos- ja maksuvälinepetosrikokset ja väärennysrikokset. Muiden yleisten tavanomaisen omaisuusrikosten osalta vertailukelpoisuus aikaisempiin vuosiin säilyi. Tilaston tietosisältöä muutettiin vastaamaan uudistettua lainsäädäntöä. Maksuvälinepetosten tilastointikäytäntö muuttui vuonna 1991. Muutos vähensi tilastoitujen rikosten määrää.

Rikoksen yhtymistä koskevan lainsäädännön uudistamisen (697/91) johdosta ei tilastoinnissa vuoden 1992 alusta lukien otettu huomioon käsitettä yksin teoin tehdystä rikoksesta. Aikaisemmin yksin teoin tehdyt rikokset oli tilastoitu muutamaa poikkeusta lukuun ottamatta vain päärikoksen mukaan. Päärikoksella tarkoitetaan rikosta, josta laissa määrätty rangaistus on ankarin. Tilastointitavan muutos lisäsi jossain määrin tilastoitujen rikosten määrää.

Huumausainerikoksia koskevat uudet säädökset tulivat voimaan 1.1.1994. Ne muodostavat rikoslain 50 luvun. Lainmuutoksen takia ainoastaan huumausainerikosten kokonaismäärät ovat vertailukelpoisia edellisten vuosien vastaaviin lukuihin. Vaikka tilastointikäytäntöä ei lainmuutoksen seurauksena muutettu oli vuoden 1994 huumausainerikosten tilastointi poliisi- ja siviiliväestössä jossain määrin epäyhtenäistä.

Huumausainerikoksia arvioidaan kirjatun kymmenisen prosenttia todellista enemmän. 1.9.1994 tulivat voimaan liikennejuopumuksia koskevat uudet säädökset. Tärkeän rattijuopumuksen promilleraja laski 1,5:sta 1,2:een. Lainmuutoksen vuoksi vain rattijuopumusten yhteismäärät ovat vertailukelpoisia edellisiin vuosiin. Vesiliikennejuopumuksen uudeksi rajaksi vahvistettiin yksi promille entisen 1,5 promillen asemesta.

1.9.1995 tuli voimaan laki Rikoslain muutoksesta (578/95). Rikosnimikkeistön muutoksen vaikutukset tietojen vertailtavuuteen aikaisempiin vuosiin olivat vähäiset.

Seuraavassa esitetään uuden nimikkeen vastaavuus aikaisemmin käytössä olleeseen nimikkeeseen:

Vanha nimike --> Uusi nimike

- Tappo --> Tappo
- Tappo --> Surma
- Tapon tai murhan yritys --> Tapon, murhan tai surman yritys
- Lapsentappo --> Lapsensurma
- Kuolemantuottamus --> Kuolemantuottamus, törkeä kuolemantuottamus
- Ruumiinvamman tai sairauden tuottamus --> Vammantuottamus, törkeä vammantuottamus
- Murhapolitto --> Tuhotyö, liikennetuhotyö, törkeä tuhotyö
- Murhapolton yritys --> Tuhotyön, liikennetuhotyön, törkeä tuhotyön yritys

Tuhotyötä ja murhapolttoa koskevat rikosnimikkeet eivät kuitenkaan ole täysin vertailukelpoisia. Tuhotyö käsittää murhapolton lisäksi myös aiemmin muihin nimikkeisiin kuuluneita tapauksia.

1.1.1995 voimaan tullut uusi Alkoholilaki (1143/94) aiheutti muutoksia rikosluokitteluun. Käytöstä poistettiin nimike 'alkoholipitoisen aineen nauttiminen yleisellä paikalla'. Vuoden 1995 huumausainerikosten tilastointi oli poliisipiireissä jossain määrin epäyhtenäistä.

Vuonna 1996 otettiin käyttöön seuraavat uudet rikosnimikkeet: sotilasrikokset, työrikokset, ympäristörikokset, eräiden aineettomien oikeuksien loukkaaminen. Uusina tietoina esitetään syylliseksi epäiltyjen naisten ikäjakauma sekä henki- ja pahoinpitelyrikosten tapahtumapaikka.

Vuodesta 1997 lähtien esitetään tieto syylliseksi epäillyn kansalaisuudesta.

Rikoksia oikeudenkäyttöä, viranomaisia ja yleistä järjestystä vastaan sekä seksuaalirikoksia koskevat uudet säädökset tulivat voimaan 1.1.1999. Ne muodostavat rikoslain 15, 16, 17 ja 20 luvun. 1.10.1999 tulivat voimaan liikenne rikoksia koskevat uudet säädökset rikoslain 23 lukuun. Taulukon rikosnimikkeet on ryhmitelty uuden lainsäädännön mukaan. Nyt esitettävät rikoslakirikokset sisältävät aiemmin tieliikennelakiin kuuluneita rikoksia.

1.4. 2000 muutettiin eräiden rikostyyppien tilastointikäytäntöä. Rauhanrikkomiset (Rikoslaki 24 luku) tilastoidaan siten, että usean osateon käsittävää tapahtumasarjaa merkitään yhtenä rikoksena. Samalla tavoin tilastoidaan hautarauhan rikkomiset ja lähestymiskiellon rikkomiset. Viimeksi mainitut sisältyvät rikosryhmään 'muut rikokset oikeudenkäyttöä, viranomaisia ja yleistä järjestystä vastaan'.

1.9.2001 tuli voimaan uusi huumausainerikoksia koskeva säädös. Rikosluokitukseen lisättiin nimike huumausaineen käyttörikos.

1.10.2002 tulivat voimaan uudet moottorikulkuneuvon käyttövarkauksia koskevat säädökset. Rikosluokitukseen lisättiin kaksi uutta nimikettä: moottorikulkuneuvon käyttövarkaus, lievä moottorikulkuneuvon käyttövarkaus sekä törkeä moottorikulkuneuvon käyttövarkaus. Aiemmin nämä rikokset tilastoitiin moottoriajoneuvoon kohdistuviksi luvattomiksi käytöiksi.

1.1.2003 uutena rikosnimikkeenä otettiin käyttöön muu ajoneuvorikkomus.

1.10.2003 tuli voimaan uusi Järjestyslaki. Rikosluokitukseen lisättiin nimike järjestyslain rikkomiset.

Vuodesta 2003 lähtien esitetään rattijuopumusten yhteydessä tieto syylliseksi epäillyn käyttämästä päihhteestä.

Vuodesta 2004 lähtien esitetään syylliseksi epäillyn käyttämää päihdettä koskeva tieto: muun päihteen ja alkoholin yhteiskäyttö (sekakäyttö). Aiemmin nämä tiedot esitettiin kohdassa muun päihteen vaikutuksen alaisena.

1.1. 2004 otettiin käyttöön uutena rikosnimikkeenä järjestyslain rikkomiset. Nimikkeistöstä poistettiin järjestyssääntörikkomus, poliisimääräyksen rikkominen.

Aserikoksia koskeva rikoslain 41 luku tuli voimaan 1.6. 2007. Nämä rikokset sisältyvät uudistettuun rikosnimikkeeseen rikokset rikoslain 41, 42 ja 43 lukua vastaan. Muutos ei vaikuta rikosten kokonaismäärään.

Vuoden 2009 alusta otettiin käyttöön uusi rikosten ryhmittely.

A Omaisuusrikokset

B Henkeen ja terveyteen kohdistuneet rikokset

C Seksuaalirikokset

D Rikokset oikeudenkäyttöä, viranomaisia ja yleistä järjestystä vastaan

E Eräät liikenne rikokset

F Muut rikokset

Myös rikosnimikkeistön rakennetta on muutettu:

Eräät liikenne rikokset ryhmässä (E) ei esitetä liikenneturvallisuuden vaarantamisia eikä liikennepakojia tieliikenteessä.

Muut rikokset ryhmä (F) koostuu ryhmiin A-E kuulumattomista rikoslakia vastaan tehdyistä rikoksista sekä rikoslain ulkopuolisista rikoksista.

Tilastoon on muodostettu omana ryhmänään liikenneturvallisuuden vaarantamiset, liikennepaot tieliikenteessä, liikenne rikkomukset, tieliikenteen sosiaalilainsäädännön rikkomiset ja ajoneuvorikkomukset.

Uudistuksen tavoitteena on parantaa rikosten vertailtavuutta eri vuosien kesken sekä edistää niiden kansainvälistä vertailukelpoisuutta.

Alkoholirikoksia koskeva rikoslain 50a luku ja alkoholilain muutos tulivat voimaan 1.11. 2009 Uusina rikosnimikkeinä otettiin käyttöön alkoholirikos, törkeä alkoholirikos, lievä alkoholirikos ja alkoholirikkomus. Lainmuutoksen vuoksi vain alkoholirikosten ja -rikkomusten yhteismäärä on vertailukelpoinen edellisiin vuosiin. Tapahtumakertatietoja ei tässä taulukossa esitetä.

Vuonna 2010 muutettiin asunnosta luvatta tunkeutuen tehtyjen varkausrikosten tilastointikäytäntöä.

Vuodesta 2009 lähtien vapaa-ajan asuntoon ja muuhun asuntoon kohdistuneet varkausrikokset esitetään erillisinä tietoina.

Vuonna 2010 lisättiin tekopaikkaa kuvaavia tietoja seuraaville rikoksille: ryöstörikokset, vahingontekorikokset, tapon, murhan tai surman yritykset ja raiskausrikokset. Tiedot esitetään vuodesta 2009 alkaen.

Vuonna 2012 lisättiin syylliseksi epäiltyjen taustoja kuvaavia tietoja syylliseksi epäiltyjen valtionveronalaisista tuloista, koulutusasteesta, pääasiallisesta toiminnasta ja sosioekonomisesta asemasta. Sosioekonomista asemaa kuvaavan liitetaulukon 5. ja pääasiallista toimintaa kuvaavan liitetaulukon 6. väestötiedot ovat vuodelta 2012. Muissa liitetaulukoissa koko väestön tiedot ovat vuodelta 2013.

Vuonna 2013 lisättiin tieto syylliseksi epäiltyjen syntyperästä.

Vuoden 2013 elokuussa tulivat voimaan lait toisen henkeen tai terveyteen kohdistuvan rikoksen valmistelusta, törkeän ryöstön valmistelusta sekä panttivangin ottamisen valmistelusta.

Vainoaminen kriminalisoitiin 1.1.2014 alkaen.

1.9.2014 Rikoslain 20. luku (seksuaalirikoksista) uudistui. Rikoksien rangaistusasteikkoa kovennettiin ja 20:3§ (pakottaminen sukupuoliyhteyteen) kumottiin. Lakiin lisättiin 20:5a§ seksuaalinen ahdistelu.

4.9.2015 rikoslakiin lisättiin identiteettivarkaus (RL 38:9a§).

PAKKOKEINOT:

Vuoden 2014 alussa tulivat voimaan laite-etsintää ja paikan etsintää koskevat pakkokeinot. Näiden pakkokeinojen käyttöönotto vaikutti mm. käytettyjen kotietsintöjen ja takavarikkojen määriin laskevasti.

Vuoden 2016 alussa tuli voimaan pakkokeino ulkomaalaisen säilöönnotosta.

Henkilötarkastuksiin ja kotietsintöihin liittyvistä takavarikoista esitetään vuodesta 2009 lähtien vain kokonaismäärät. Tarkempaa luokittelua ko. pakkokeinoista ei ole käytettävissä. Poliisilakiperusteisten säilöönnottojen määrä ei määritelmällisistä syistä ole täysin sama kuin tietoon tullut rikollisuus -tilastossa esitetty päihtyneenä säilöönnotettujen määrä.

Verikokeesta tehdyt humalatilan selvitysten määrät olivat vuosina 2009–2010 kirjautuneet järjestelmään puutteellisesti. Tämä usean tuhannen tapauksen poikkeama on huomioitava vertailtaessa pakkokeinojen

kokonaismääriä. Vuoden 2010 luku oli vain 975, kun sen olisi pitänyt olla lähempänä vuoden 2011 lukua, joka oli 8 323.

Tuomioistuinten päättämistä pakkokeinoista on saatavissa tietoja tuomioistuintilastoista vuoden 2013 tilastoihin saakka.

7. Selkeys ja eheys/yhtenäisyys

Vuositalaston tiedot poikkeavat neljännesvuosittain esitetyistä ennakkollisista tiedoista.

Keskusrikospoliisi ja yksittäiset poliisilaitokset julkaisevat tietoja rikollisuudesta. Nämä luvut eroavat Tilastokeskuksen tiedoista aineiston poiminta-ajankohdasta ja erilaisista tiedonkeruukriteereistä johtuen. Tilastokeskuksen tiedoissa on lisäksi mukana tullin ja rajavartiolaitoksen tietoon tulleet rikokset.

Tilastossa käytetyt rikosluokitukset vuosilta 2004–2014 ovat Tilastokeskuksen verkkosivuilla osoitteessa <http://www.tilastokeskus.fi/meta/luokitukset/rikokset/versio.html>.

Tilastossa käytetyt käsitteet ja määritelmät on kuvattu verkko-osoitteessa <http://www.tilastokeskus.fi/til/rpk/kas.html>.

Lisätietoja

Kimmo Haapakangas 029 551 3252
Vastaava tilastojohtaja:
Jari Tarkoma

rikos@tilastokeskus.fi
<http://www.tilastokeskus.fi/til/rpk/index.html>
Lähde: Rikos- ja pakkokeinotilasto 2017, tietoon tullut rikollisuus. Tilastokeskus

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute

Tietopalvelu ja viestintä, Tilastokeskus
puh. 029 551 2220
www.tilastokeskus.fi

Julkaisutilaukset, Edita Publishing Oy
puh. 020 450 05
asiakaspalvelu.publishing@edita.fi
www.editapublishing.fi

ISSN 1796-0479
= Suomen virallinen tilasto
ISSN 2342-9151 (pdf)